

2023. évi

Szöveges beszámoló

Magyar Színház

I. A Pesti Magyar Színház feladatköre, tevékenysége

Az intézmény neve: **Pesti Magyar Színház –Ifjúsági- és Családi Színház**

PIR törzsszáma: 309512

Honlapcím: pestimagyarszinhaz.hu

A Pesti Magyar Színház Budapest első állandó társulattal rendelkező színháza volt, amely 1837. augusztus 22-én nyílt meg a mai Astoriánál, a Múzeum körút és a Rákóczi út sarkán. 1840. augusztus 8-áig működött ezen a néven, majd a társulat a Nemzeti Színház nevet kapta. A Hevesi Sándor téren álló első színházépület 1897-ben építették a XIX. század hagyományos stílusában, Láng Adolf építész tervei szerint. A színháznak szentelt palotában a társulat 1897. október 16-án tartotta első előadását. A Magyar Színház épülete mai arculatát 1964–66-ban nyerte el, amikor Azbej Sándor tervei szerint építették át. A régi színházépületet egészen a vasfüggönyig elbontották, sok helyen csak a tartófalak maradtak a helyükön. Az épület két új szinttel magasabb lett, impozáns előcsarnokot alakítottak ki és a színpadot is megnövelték. Ezt a küllemet őrzi a színház ma is.

A társulat 2000 óta – az új Nemzeti Színház alapításával párhuzamban – ismét a Pesti Magyar Színház nevet viseli. Az intézményt korábbi direktorai, Iglódi István és Őze Áron után 2015. január 1-től 2024.01.31-ig Zalán János vezette. Vendégművészek bevonásával, folyamatosan változó társulat kialakításával a színház 2015 novemberétől – A muzsika hangja bemutatójával – a zenés műfaj felé nyitott.

A színház saját előadásai mellett teret ad vendégprodukcióknak is: a PS Produkció Vámpírok bálja, SAKK és We Will Rock You előadásai színesítik a színház műsorkínálatát.

A 2015/2016-os évadtól kezdődően Magyarországon elsőként vezetett be a színház egy olyan speciális mobilapplikációt, amely audionarráció segítségével látássérülteknek teszi lehetővé színházi előadások teljes körű élvezetét. A program megvalósítója a Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségével együttműködésben Tóth Cecília audionarrátor, valamint a Sennheiser magyarországi képviselője, az Audio Partner Kft. A színház első audionarrált előadása Arnold Wesker: A konyha című kortárs drámája volt. A program

bevezetése után fél évvel már a Magyar Színház minden felnőtt és gyermekelőadása megtekinthető audionarrációval.

A Pesti Magyar Színház feladatának tekinti a színház akadálymentesítését annak érdekében, hogy mozgás-, látás- és hallássérült társaink is színvonalas és élvezhető kulturális élményben részesüljenek. Ezzel is részt kívánunk venni az esélyegyenlőség megteremtésében.

A Pesti Magyar Színház - Ifjúsági- és Családi Színház színházi nevelés területén végzett tevékenységei

A Pesti Magyar Színház működésében egyre fontosabbá válik, hogy megkülönböztetett figyelmet fordítsunk a gyermek és ifjúsági korosztályra. Kiemelten fontosnak tartjuk, hogy előadásaink ifjú közönségének színházi élménye tovább mélyüljön, színházszerető és -értő közönséggé váljanak.

2016 óta működő színházpedagógiai műhelyünk egyre fontosabb és egyre sokrétűbb szerepet játszik ebben a folyamatban.

2016-2020-ig működő DrámaFutár színházpedagógiai programunkat **Egervári György és Kálócz László színházpedagógusok** vezették. Ezen időszak alatt elsősorban a nagyszínpadi előadásainkhoz kapcsolódó feldolgozó foglalkozások megvalósítására fókuszáltunk, törekedve arra, hogy a színházi közönség minél tágabb körét megszólítsuk – a kisiskolásoktól a (fiatal) felnőttekig –, és érvényes problémákat, kérdéseket, témákat kínáljunk, **elősegítve ezzel a színház és a fiatalok közti kapcsolatteremtést.**

2021. őszén színházi nevelési programunk átalakult, és **Drámalabor Műhelyként** működik tovább. 2021/2022-es évadban először nyílt arra lehetőségünk, hogy főállású drámainstruktort alkalmazunk. Így a foglalkozásokat ettől az évadtól Lévai Barbara vezette, aki októbertől a színház társulati tagjaként erősítette a színház műhelyét.

2022. őszén a műhely vezetését **Háda Fruzsina színész-drámatanár** vette át Lévai Barbarától. A csapat novemberben színházunk két színésznőjével - **Horváth Anna és Varga Fekete Kinga** - egészült ki, akik szintén színész-drámatanár szerepben vesznek részt a műhely működésében. **Hatalmas lehetőség és erő van abban, mikor egy színház belülről tud kinevelni a színházi nevelési műfajokra, formákra nyitott, és érzékeny szakembereket a színházi működés egy igen fontos területére, ami a jövő záloga.**

Drámalabor műhelyünkben a klasszikus nézői szerepen túl **részvételiséget** igyekszünk kialakítani. Hiszünk benne, hogy a közönség bevonásán alapuló formák képesek mélyíteni a fókuszba helyezett kérdésekhez fűződő **személyes viszonyt**.

Olyan programok létrehozására törekszünk, ahol a hagyományos nézői szerep átértelmeződik. Aktivitást, interaktivitást, közös gondolkodást és cselekvést kínálunk nézőinknek, ezzel különböző mértékben, más-más módszereket használva, de elmozdítjuk őket a résztvevői szerep felé.

2023-ban is folytatódott a megkezdett szakmai építkezés, hogy elhelyezzük a Drámalabor Műhelyt a hazai színházi nevelés térképén. Olyan műhely kiépítését tűztük ki célul, ahol értékkel bír a társulat saját állományából **kinevelni** azokat a **színész-drámatanárszakembereket**, akik kellően érzékenyek és nyitottak a műfaj sajátosságaira, és szívügyüknek, missziójuknak érzik a színházi nevelést, a színházzal színházra nevelést. A társulat tagjai mellé szívesen hívtunk be olyan **külsős szakembereket, színész-drámatanárokat** – Bethlenfalvy Ádám, Hajós Zsuzsa –, akik a hazai színházi nevelés területén jelentős szakmai tapasztalattal rendelkeznek és tudásuk és érzékenységük inspirálóan hathat a Pesti Magyar Színház fiatal és építkező Drámalabor csapatára.

2016 óta működő színházi nevelési programunk fontosabb szakmai állomásai:

- Hagyományos feldolgozó foglalkozások mellett **színházpedagógiai alkotófolyamatot, műhelymunkát** is biztosítottunk *A Fősvény* c. előadáshoz, valamint az *Utánképzés ittaz vezetőknék* c. előadáshoz kapcsolódóan. A színházi próbafolyamattal párhuzamosan nagykasasoknak szóló, 5 etapból álló foglalkozássorozatot egy – egy kiválasztott osztály számára kínáltuk.
- A színház **Gyermekfesztiváljához** kapcsolódóan tematikus foglalkozás-sorozatot tartottunk a Sinkovits Imre Színpadon. Rendhagyó módon családi játszót kínáltunk, melyben gyermek és felnőtt együtt játszottak, gondolkodtak, drámás formákkal és színházi játékok keretében.
- **Pedagógusok számára** kínált bemutató foglalkozásaink:
Igazságügyi Minisztérium Áldozatsegítő Központja szervezésében megrendezett **DIGITÁLIS ZAKLATÁS** konferencián érzékenyítő foglalkozást tartottak színházpedagógusaink Soltész Bözse közreműködésével.

Dunakeszi Tankerület iskolavezetőinek szervezett évzáró konferencián Benkő Nóra közreműködésével Harisnyás Pippi demófoglalkozást tartott Egervári György és Kálóczi László.

- Az Igazságügyi Minisztérium Áldozatsegítő Központjával együttműködésben **komplex színházpedagógiai foglalkozást tartottunk** a Sinkovits Imre Színpadon Benkő Nóra színésznő közreműködésével 70 középiskolás fiatalnak, és megfigyelőként jelen lévő szakmai vendégeknek. A 90 perces foglalkozás a generációs problémákról, a társas magányról szólt, egy zaklatási ügy kapcsán.
- 2016 tavasza óta **egyre több színművész kapcsolódik be aktívan a színházi nevelési munkába**. Színészeink különböző motivációval, képzettséggel és attitűddel vesznek részt az előadást követő színházpedagógiai foglalkozásokon. A szakmai fogásokat, eszközrendszert is különbözőképpen használják, ezért kiemelten fontosnak tartottuk, hogy foglalkozásokon résztvevő művészek megismerjék a színházi nevelés műfajait, helyzetét, és sajátélményű, valamint módszertani ismereteket kapjanak.
- A „**Drámázz velünk!**” – elnevezésű pályázatban elnyert támogatásból **Bethlenfalvy Ádám és Ciboly Ádám, az InSite Dráma szakemberei tartottak színházi nevelési tréninget** Pesti Magyar Színház munkatársai számára. A tréning színházpedagógiai gondolkodást és eszközrendszert kínált művészeink számára. A színház életében először és egyedülálló módon egy csapatnyi színész nem azért ült össze hosszú órákra egy teremben, hogy színházcsinálással foglalkozzon. Az együttlét célja a pedagógia, illetve a tudatos színészi munka a pedagógia szolgálatában volt.
- 2020 őszén a világjárvány okozta korlátozások miatt az eddig megszokott működési mechanizmusokat újragondoltuk, és az iskolai csoportok kedvenc előadásaihoz kapcsolódó színházpedagógiai foglalkozásainkból **egyedülálló módon interaktív, online foglalkozásokat hoztunk létre**. **E-foglalkozásainkhoz tanári segédanyagot** kapcsolunk, azzal a céllal, hogy iránymutatást adjunk, valamint drámapedagógiai eszközt kínáljunk ahhoz, hogy a választott e-színházpedagógiai foglalkozásainkat, hogyan tudják tanórai keretek között használni.
- **Rojk Tamás – Szivák-Tóth Viktor: Szárazság** – 2021/2022-es évadban mérföldkőhöz érkezett a színházi nevelési programunk, hosszú előkészítő folyamatot követően **komplex színházi nevelési előadást (TIE – Theatre in Education)** hoztunk létre. **Rojk Tamás Szárazság** című regényének azonos című adaptációja 3 színész – drámatanárral, **osztálytermi**

környezetben és a színház ART-járó elnevezésű játszóhelyén valósul meg. Az egyedülálló, szemléletformálást célzó komplex színházi nevelési előadás **13-16 éves korosztály számára** készült, ahol **az előadás nézői egyben a cselekmény szereplőivé is válnak**, és egy nem is olyan távoli jövőben játszódó történet segítségével hívja fel a figyelmet az egyéni- és közösségi felelősségvállalásra a klímaváltozás, a hatalmi játszmák és a családi kapcsolatok témáját körüljárva. Pesti Magyar Színház **elsők között kívánt színházi eszközök segítségével a globális problémákkal, jelenségekkel foglalkozni** – melynek akut következményei mellett, mentálhigiénés és társadalmi következményei is vannak –, felismerve a zöld gondolkodásra nevelés fontosságát.

- **Digitális színházi előadás** – A 2021/2022-es évad egyik legizgalmasabb bemutatója Bosnyák Viktória - Horváth János Antal **AZ ABC KÜLDETÉS** című interaktív, digitális gyermekszínházi produkciója volt. A PMSZ 2.0 különkiadás **igazi 21. századi, digitális színházi élményt nyújt a gyerekeknek.** Az interaktív előadás a betűk világába kalauzolta a kisiskolásokat, melyben főszereplőink segítségével, játékos feladatokat megoldva viszik véghez a küldetést. A digitális technika és a vizuális tervezés különleges használatának köszönhetően az egyes produkciók „érzékeny környezetté” alakulnak át, ahol **a résztvevők a művészet és a játék közötti finom határt tapasztalhatták meg.**

2023. év során végzett színházi nevelési tevékenységeink:

Pedagógus workshop

2023. szeptember 23-24-én második alkalommal tartott pedagógus workshopot a színház Drámalabor Műhelye.

A program első napján – tavaszi bemutatónk –, az Ezerarcú című általános iskola alsós korosztálya számára készülő komplex színházi nevelési előadáshoz kapcsolódóan, Hajós Zsuzsa az előadás írója és rendező tartott workshopot. A résztvevő pedagógusok az alkalom során íróvá, dramaturggá és rendezővé váltak, és a készülő előadás színészeivel együtt gondolkodhattak azon, hogy mit lenne jó kérni a Hétfejű Tündértől, ha módunkban állna eljutni hozzá.

Másnap, a fiatalok jövőképe és a pályaválasztás dilemmája került fókuszba. A Pass Andrea által írt *Kő, papír, olló* című tanterem színházi előadásunk Keresztény Tamás rendezésében mutatkozott be a pedagógus közönség előtt, akik részt vettek az előadást követő

foglalkozáson is. A napot kerekasztal beszélgetés zárta, ahol az alkotók meséltek a darab létrejöttéről, valamint számtalan inspiráló, a mostani felső tagozatosokat és gimnazistákat érintő fontos kérdés került terítékre. Izgalmas beszélgetések, fontos témák és a kreatív alkotás jegyében telt ez a két nap.

A 2022/2023-as évadban indult pedagógus hétvégét idén is hatalmas érdeklődés övezte. Fontosnak érezzük, hogy közös gondolkodásra, párbeszédre és játékra hívjuk a pedagógusokat, hogy a sajátélményű munkaformákon keresztül ők is átélhessék és megtapasztalhassák mindazt, amiket a diákoknak kínálunk Drámalabor Műhelyünkben. Valamint olyan eszközöket és formákat mutassunk, adjunk a számukra, amelyeket a formális iskolarendszerben is alkalmazni tudnak majd.

Feldolgozó foglalkozások

Nagyszínpadi produkciókhoz kapcsolódó feldolgozó foglalkozásaink az elmúlt évadokhoz hasonlóan továbbra is több síkon, erős lendülettel működtek. Foglalkozások tematikáján nem változtattunk, kétféle rendszerben kínáljuk. Egyrészt a színházban, többek között erre a célra létrejött – ART-járó elnevezésű – színházi nevelési műhelyben, másrészt külső helyszínen, az adott csoport oktatási intézményébe ellátogatva.

A **feldolgozó foglalkozásaink célja**, hogy a színházi élmény mellett a nézői szerepből kiszakadva, **közösen** dolgozzuk fel a látott előadást, drámás játékok és improvizációs formák segítségével. **Kötöttségek nélkül** járjuk körül az előadás által felvetett kérdéseket, a résztvevőknek teret adunk a szabad **véleménynyilvánításra**, és ösztönözzük őket a **kritikai gondolkodásra**. Ezek az alkalmak minket is inspirálnak, hiszen saját közegükben találkozunk a fiatalokkal, és ez segít nekünk megtalálni azokat a témákat, melyek valóban megszólítják az adott korosztályt.

2023-ban nagyszínpadi előadásainkhoz kapcsolódó feldolgozó foglalkozásainkat az előző évekhez hasonlóan **térítésmentesen biztosítottuk**. Foglalkozásaink **saját erőforrásból valósultak meg**.

Színházi nevelési programunk ebben az évadban az alábbi előadásokhoz **kapcsolódó színházpedagógiai foglalkozásokat** kínálta: Ezeregy éjszaka, Harisnyás Pippi, Időfutár, Kincses sziget, Madagaszkár, Oliver!, Tündér Lala, Tüskevár, Valahol Európában

Értékesített előadásainkhoz kapcsolódóan **61 feldolgozó foglalkozás valósult meg, és 1566 fő diákot értünk el**.

Foglalkozásainkat, kétféle rendszerben kínáltuk. Egyrészt a színházban, másrészt külső helyszínen, az adott csoport oktatási intézményébe ellátogatva.

Az iskolai foglalkozások során egy színházpedagógus látogatott el egy adott osztályközösséghez, az általa vezetett, tanórányi hosszúságú, 45-50 perces drámaórák az előadások által felvetett életkori problémát, illetve döntési helyzeteket járták körbe, vizsgálták meg színházi és drámás konvenciók segítségével.

A megvalósult foglalkozásokból **45 foglalkozást iskolai környezetben, a csoport oktatási intézményében valósítottunk meg, 16 foglalkozást pedig a színházban rögtön az előadást követően tartottunk meg.** Résztvevő iskolák száma: 42 db, van, aki több osztállyal, több előadáson is részt vett.

Ezekből a számokból jól látszik, hogy mekkora szükség van az előadásokhoz kínált foglalkozásokra, a színházi eszközökön keresztül megvalósuló közös gondolkodásra. Mindez felelősséggel ruházza fel a színházat (az alkotót), hiszen eszközt kínál a résztvevőknek a társadalmi aktivitáshoz, a kritikus, kérdező, elemző állampolgári létehez, mert hiszünk abban, hogy a színház feladata jóval több mint pusztán a szórakoztatás.

Színházi nevelési-és tantermi előadások

Színházi nevelési- és tantermi előadásaink fontos, társadalmunkat érintő jelenségekre reflektálnak; a párbeszéd és konstruktív vita segítségével rávilágítanak olyan összefüggésekre, melyek **segítik a világ és önmagunk megismerését.**

A Drámalabor Műhelyünk repertoárját 2023-ban két előadással is bővítettük, amelyekkel az általános – és középiskolai korosztályt szólítottuk meg.

Pass Andrea: Kő, papír, olló

2023. április 13-án volt a bemutatója és újabb állomása Pass Andrea: Kő, papír, olló című osztálytermi előadás létrehozása volt. Bemutató:

Az előadás szereplője három kamasz. Osztálytársak. Barátok. Érettségi előtt állnak, a nagybetűs ÉLET küszöbén. De egyikük sem tudja pontosan, hogy mit akar. Vagy tudja, csak nem meri vállalni? Mi lesz, ha nagy lesz? – merül fel a jól ismert kérdés, egyre nyomasztóbban. A válasz egyre sürgetőbb.

Az előadás a barátságukon keresztül avat be a pályaválasztás előtt állók nehézségeibe és küzdelmeibe, ahogy a pályaválasztás felé közeledve először szembesülnek homályos jövőképükkel, az elköteleződés terhével és az elszakadás kényszerűségével. Történetük során elérkeznek ahhoz a pillanathoz, amikor kénytelenek döntést hozni jövőjükkel kapcsolatban. Döntéseik mögött pedig ott a család, hiszen az alapvető értékeink, kötődésmintáink, azonosságtudatunk innen származik. Generációkon keresztül örökíti át értékeit, normáit, viselkedési szabályait. Története végigkísér életünkön, itt ismerkedünk meg először a többiekhez való tartozás és egyéni különbözőségünk jelentésével. A családnak a kultúrába mélyen beágyazott a jelentősége, ami ugyan legtöbbször nem fogalmazódik meg konkrétan, de mély és komoly érzelmi súlyt helyez a kamaszokra.

10-11. évfolyamos diákok számára készült előadásunkban három különböző családi háttérrel rendelkező, pályaválasztás előtt álló fiatal történetét követhetjük. Az erős családi háttér hiányosságából fakadó problémák megjelennek, kitárgyalásra kerülnek, mint ahogy az is, hogy milyen előnyei vannak egy szerető szülői párosnak, hogyan könnyíti meg, például egy pályaválasztás előtt álló kamasz életet.

Az osztálytermi előadás során a hagyományos színháznézői szerep mellett biztosítjuk a **mélyebb drámamunka lehetőségét**, teret engedve annak, hogy a szereplők dilemmáit a résztvevő diákokkal közösen dolgozzuk fel, megteremtve a nyitott kommunikáció lehetőségét a tanulók saját kétségeiről, terveiről. A foglalkozást vezető színész-drámatanár feladata megtalálni azt a fókuszkerdést, melynek segítségével az adott csoport kapcsolódni tud az előadáshoz. **Célunk, hogy a színházat eszközként használva interakcióba lépjünk a résztvevőkkel, lehetőséget adva arra, hogy gondolataikat, érzelmeiket a színház nyelvén fogalmazhassák meg.**

Az előadás sikerét mutatja, hogy a bemutató óta **35 előadást játszottunk és közel 1000 diákot értünk el, és hívtunk közös játékra.**

Színház nevelési előadáson való részvételt követően érkezett nézői vélemény:

„Kedves Brigitta!

Köszönjük szépen a lehetőséget, hogy a fiam osztálya részt vehetett a Kő-papír-olló vitaszínházban. Ismét nagyon tetszett a fiúknak, csakúgy, mint a Szárazság és a Bűn és Bűnhődés. Igazán nagyszerű, hogy a színház tényleg szívén viseli a mai tinédzserek problémáit, abban próbál segítséget, támogatást nyújtani, meg tudja szólítani őket.. Hiszen az iskolában az osztályfőnöki feladattal túlterhelt szaktanár nem fog lelkizni velük, se az

iskolapszichológus, erre ott nincs idő. Pedig ezek a témák, amiket ez a 3 darab körülmények között rendkívül fontosak az ő életkorukban egy helyes vagy legalábbis reális ember-és világkép kialakítása érdekében.

Tetszett nekik, hogy kíváncsiak voltatok a véleményükre, hogy állást kellett foglalniuk, indokolniuk kellett döntésüket és hogy hatást is gyakorolhattak a történet alakulására. Komfortos volt számukra, ezért nagyobb megnyílásra ösztönözte őket, hogy szinte a saját korosztályuk előtt, nem idősekkel beszélgettek.

Remek drámapedagógia! Abszolút hiánypótló.

Nagy köszönet érte. Reméljük jövőre is lesz folytatás, ki nem hagynánk!

üdvözlettel

Uri Krisztina

Mechatronika szakiskola szülő”

I screen

A műfaji sokszínűsége törekedve, színházi nevelési előadásainkat ebben az évadban vitanaszínházi előadással bővítjük.

A Drámalabor Műhely 2023 október 10-én mutatta be az **I screen, vitanaszínház az online életünkről** részvételi előadását. A három színész-drámatanárral megvalósuló forma a felsős korosztályt célozza, és Bethlenfalvy Ádám rendezte. Témája, az online élet, hiszen a képernyőn, virtuális terekben töltött idő egyre nagyobb részét teszi ki az életünknek. A kutyák, online terek megkönnyítik a hétköznapijaink, de akadály is, hogy jelen legyünk az életünkben; segítik a kapcsolatteremtést, és egyben el is szigetelnek minket. Bonyolult kérdések elé állítanak mindannyiunkat. A mesterséges intelligencia térhódítása tovább komplikálja a valóság és virtualitás, az ember és gép viszonyát. Vitanaszínházi előadásunk éppen ezért olyan kérdéseket nyit meg színházi jelenetei segítségével, amelyekről érdemes gondolkodnunk, beszélgetnünk, sőt vitatkoznunk is. Erre kínál lehetőséget majd programunk interaktív része.

Az előadás sikerét mutatja, hogy a bemutató óta **12 előadást játszottunk** és közel **350 diákot** értünk el, és hívtunk közös játékokra.

Családi és ifjúsági színházként fontosnak érezzük, hogy kinyúljunk olyan témák felé, ami a mai tinédzserek problémáira reflektálnak, hogy segítséget, támogatást nyújtsunk nekik, megszólítsuk őket. Hiszünk abban, hogy ezek a témák, amiket előadásaink - Szárazság, Kő, papír, olló, I screen – körülmények között rendkívül fontosak az ő életkorukban egy helyes vagy legalábbis reális ember-és világkép kialakítása érdekében.

Cseperedj a Magyar Színházzal! – Leporelló babaszínházi előadássorozat

A színház gondol a legfiatalabb nézőkre is, ezért 2023-ban babaszínházi előadássorozatot hoztunk létre Leporelló címen. Az új színházi formátumunkat rögtön három, egymásra épülő előadással kezdtük meg április 29-én.

Az előadássorozaton belül olyan 0-2 éves korosztálynak szóló színházi előadásokat kínálunk, amelyek teljes időtartama 45 perc. Ez 20-25 perc előadásra és 20 perc közös játékra oszlik, és a kisgyermek már megszerzett tapasztalatira és képességeire helyezi a fókuszot hétköznapi szituációk játékos megjelenítésével, bábos formák, vizuális és zenei elemek, mondókák, gyermekdalok vagy éppen klasszikus zeneművek használatával.

Az előadások témái a gyermekek fejlődési szakaszait követik. Hangora című előadásunk a látással foglalkozik, a Herfli a hangképzéssel és a Lippogó a mozgással.

Az előadásokat sorrendben 6 hónapos kortól, 12 hónapos kortól és 18 hónapos kortól ajánljuk, mely korosztályi besorolások nem szabályok, hanem színházi nézőinknek készült irányadások. Előadásaink a meghatározott kezdeti korosztálytól egészen 3 éves korig mindenki számára élvezhetőek.

Fontosnak érezzük, hogy a legkisebbek már gyerekként megismerkedjenek a színház világával, hogy aztán együtt cseperedjenek a Magyar Színházzal.

A Pesti Magyar Színház akadálymentesítés területén végzett további tevékenységei a 2023. év során

Színházunk évek óta elkötelezett munkát végez a társadalmi felelősségvállalás terén. A társadalmi felelősségvállalás (Corporate social responsibility, röviden CSR), azt a szerepvállalást jelenti, amit a társadalomért teszünk: színházunk egyenlő esélyű színházi élmény nyújtására törekszük, mely összhangban áll a környezet és társadalom szükségleteivel.

A felelős és hatékony intézményi működés terén igyekszünk megteremteni annak a lehetőségét, hogy előadásainkon minél több hátrányos helyzetű, rászoruló gyermek és felnőtt vehessen részt, és ezáltal kapjon esélyt egy teljesebb életre (HÜM-program). De amit

leginkább tehetünk és teszünk is, az a fogyatékkal élők segítése és a jövő generációjának nevelése. A „vállalati társadalmi felelősségvállalás” olyan érték, amit valamennyi tevékenységünkben érvényre juttatunk előadásaink akadálymentesítésével és a színházi nevelési programunkon keresztül.

A Pest Magyar Színház kiemelten fontosnak tartja, hogy a fogyatékkal élő színházkedvelő közönsége számára fizikai és infokommunikációs szinten is akadálymentessé tegye előadásait, valamint színvonalas és élvezhető kulturális élményt nyújtson a számukra is. Különösen büszkék vagyunk arra, hogy a teátrum Magyarországon **elsőként és egyetlenként alkalmaz társadalmi felelősségvállalási referenst és audionarrátort.**

2005-től intézményünk elérhető a kerekesszékes nézőink számára. A színház épületébe való bejutás megkönnyítése érdekében az Izabella utcai oldalbejáratnál **bordázott rámpa** található. Az aulában lévő négyfokos lépcsősor Izabella utca felőli oldalán **korlátlift** van felszerelve, amelyet működésképtelenül örököltünk ugyan, de jelentős költségen megjavíttattuk. A nagyszínpad szintjén **két akadálymentes mosdó** található, melyek kapaszkodókkal, vészjelzőkkel felszereltek. Jelenleg a nagyszínpadi nézőterünkön 4 kerekesszékes nézőt tudunk fogadni előadásonként.

A **2015-2016 évadtól** a teátrum a társadalmi felelősségvállalás jegyében **hosszútávú szakmai tervet** dolgozott ki, melynek segítségével a látás-, hallásérültek és a mozgáskorlátozottak az akadálymentes színházélményhez kiegészítő szolgáltatásokat vehetnek igénybe.

Számukra előre foglalt helyeket biztosítunk, melyeknél figyelembe vesszük az igényeiket. A szolgáltatások igénybevétele előzetes regisztrációhoz kötött, melyet az alábbi linken érhetnek el: <https://pestimagyarszinhaz.hu/akadalymentes-regisztracio/>

A hallás- és látássérült nézőink számára fenntartott ülőhelyek a színház nézőterének legfrekvenciáltabb helyei. A regisztrálók számára ezeket a helyeket a választott előadás előtt 10 munkanapig tudjuk fenntartani, ezután az akadálymentes helyekre szóló jegyek bekerülnek általános jegykínálatunkba és értékesítésre kerülnek. Éppen ezért minden esetben felhívjuk nézőink figyelmét, hogy legalább 10 nappal a választott előadás előtt regisztráljon, és váltsa meg jegyét! Érdeklődés hiányában nem kérjük fel sem a narrátort, sem a jelnyelvi tolmácsot az akadálymentesítésre.

A látássérült nézőinknek korlátozott számú, magas technikai színvonalú készüléket biztosítunk, melyeken fülhallgatón keresztül hallgathatják az audionarrációt. A 2015-2016 színházi évadban bevezetett új innovatív technológia – okoseszközeire letöltött ingyenes applikáció – biztosítja, hogy saját eszköz használatával, még több látássérült részesüljön a színházi élményben.

Kialakítottuk a látás- és hallássérültek számára az akadálymentesített előadások rendszerét. A programban szereplő előadásokat színpadbejárás előzi meg, ami hozzásegíti a látássérült nézőinket ahhoz, hogy a darabban látottak és hallottak alapján képet alkothassanak az események körülményeiről.

Az érintettek visszajelzései és az eddigi akadálymentesített előadások alapján elmondható, hogy prózai és zenés darabok akadálymentesítésére egyaránt jelentős igény van. Egyre többen érdeklődnek az akadálymentes előadásaink után. Ennek köszönhetjük, hogy a Vakok Állami Intézetének a Vakok Elemi Rehabilitációs Csoportjának (VÁI-VERCS) munkatársai elkészítették azt a hangos térképet, amely a színházunkba érkezésben, illetve az onnan való hazajutásban segít a látássérülteknek: <http://pestimagyarszinhaz.hu/hangosterkep/>

A honlapunkon akadálymentesítés címszóval menüpontot alakítottunk ki: <https://pestimagyarszinhaz.hu/akadalymentesites/>

A látás- és hallássérült közönségünket külön akadálymentes hírlevélben értesítjük programjainkról. Az akadálymentesített előadásokat a nem fogyatékkal élő közönségünk is nagy érdeklődéssel és elismeréssel fogadja. Előfordult, hogy narrált előadás során a látó közönség közül is használták az audionarrációt közvetítő eszközünket, mert szerették volna átélni ezt a fajta „élményt”. Ez is kiválóan mutatja az akadálymentesítés társadalmi elfogadását, elismerését és fontosságát.

2019 és 2022 decemberében az Access4You International Kft. auditálta a színház épületét. Az Access4You hiteles és részletes információkat szolgáltat a speciális igényű emberek (SpI) számára az akadálymentességről azáltal, hogy a különféle helyszíneket, épületeket, közösségi tereket tanúsítja és minősíti. A Pesti Magyar Színház a feltérképezés után elnyerte az Arany Fokozatú minősítést, melynek értelmében speciális igényűeknek tekinti a kerekesszékeseket, a mozgásukban korlátozottakat, az időseket, a kismamákat (a babakocsit használókat), a siketeket és nagyothallókat, a vakokat és gyengénlátókat, valamint a kognitív hiánnyal élőket. A közösség részei a SpI-ek hozzátartozói és segítői is.

A Pesti Magyar Színház a következő színházi előadásokat akadálymentesítette 2023-ban látás-, hallássérült és kerekesszékes nézői számára:

- 2023.03.04. 17:00 Madagaszkár – 7 fő hallássérült
- 2023.03.05. 15:00 Madagaszkár – 2 fő kerekesszékes + 2 fő kíséző
- 2023.03.11. 11:00 Madagaszkár – 6 fő hallássérült
- 2023.03.12. 11:00 Madagaszkár – 2 fő kerekesszékes + 2 fő kíséző
- 2023.03.19. 15:00 Oliver! – 1 fő kerekesszékes + 1 fő kíséző
- 2023.03.22. 15:00 Tüskevár – 10 fő hallássérült
- 2023.03.25. 15:00 A kincses sziget – 1 fő kerekesszékes + 1 fő kíséző
- 2023.03.26. 17:00 Valahol Európában – 2 fő kerekesszékes + 2 fő kíséző
- 2023.03.31. 19:00 A muzsika hangja – 1 fő kerekesszékes + 1 fő kíséző
- 2023.04.01. 19:00 A muzsika hangja – 1 fő kerekesszékes + 1 fő kíséző
- 2023.04.15. 15:00 Madagaszkár – 1 fő látássérült, 9 fő hallássérült + 1 fő kíséző
- 2023.04.16. 11:00 Madagaszkár – 10 fő hallássérült
- 2023.04.22. 15:00 Valahol Európában – 6 fő hallássérült
- 2023.04.23. 15:00 Valahol Európában – 6 fő hallássérült
- 2023.04.24. 15:00 Valahol Európában – 6 fő látássérült, 1 fő hallássérült + 7 fő kíséző
- 2023.04.30. 11:00 Madagaszkár – 10 fő hallássérült
- 2023.05.06. 15:00 A kincses sziget – 9 fő hallássérült
- 2023.05.07. 15:00 A kincses sziget – 5 fő hallássérült
- 2023.05.10. 19:00 Tüskevár – 1 fő kerekesszékes + 1 fő kíséző
- 2023.05.11. 11:00 Tüskevár – 1 fő kerekesszékes
- 2023.05.12. 15:00 A muzsika hangja – 1 fő kerekesszékes
- 2023.05.13. 15:00 A muzsika hangja – 1 fő kerekesszékes + 1 fő kíséző
- 2023.05.14. 15:00 A muzsika hangja – 9 fő hallássérült
- 2023.05.17. 19:00 Valahol Európában – 1 fő kerekesszékes + 1 fő kíséző
- 2023.05.24. 11:00 Tündér Lala – 9 fő kerekesszékes + 4 fő kíséző
- 2023.05.27. 11:00 Madagaszkár – 8 fő hallássérült
- 2023.05.27. 15:00 Madagaszkár – 10 fő hallássérült

- 2023.06.03. 19:00 Valahol Európában – 1 fő kerekesszékes + 1 fő kíséző
- 2023.06.09. 19:00 Madagaszkár – 10 fő hallássérült
- 2023.06.10. 11:00 Madagaszkár – 10 fő hallássérült
- 2023.06.10. 15:00 Madagaszkár – 9 fő hallássérült
- 2023.06.11. 11:00 Madagaszkár – 10 fő hallássérült
- 2023.06.11. 15:00 Madagaszkár – 7 fő hallássérült
- 2023.09.22. 19:00 Valahol Európában – 4 fő látássérült + 2 fő kíséző
- 2023.09.23. 15:00 Valahol Európában – 8 fő látássérült, 2 fő kerekesszékes + 8 fő kíséző
- 2023.09.23. 19:00 Valahol Európában – 1 fő kerekesszékes + 1 fő kíséző
- 2023.09.30. 11:00 Madagaszkár – 1 fő kerekesszékes + 1 fő kíséző
- 2023.10.06. 19:00 Oliver! – 6 fő látássérült + 3 fő kíséző
- 2023.10.07. 15:00 Oliver! – 5 fő hallássérült
- 2023.10.07. 19:00 Oliver! – 1 fő kerekesszékes + 1 fő kíséző
- 2023.10.08. 15:00 Oliver! – 6 fő hallássérült
- 2023.10.10. 15:00 Harisnyás Pippi – 13 fő látássérült + 6 fő kíséző
- 2023.10.12. 15:00 Tüskevár – 2 fő látássérült + 2 fő kíséző
- 2023.10.14. 15:00 Valahol Európában – 4 fő látássérült + 1 fő kíséző
- 2023.10.19. 15:00 Időfutár – 1 fő hallássérült + 1 fő kíséző
- 2023.10.21. 15:00 Madagaszkár – 1 fő látássérült + 1 fő kíséző
- 2023.11.08. 15:00 Harisnyás Pippi – 4 fő látássérült + 2 fő kíséző
- 2023.11.11. 11:00 Madagaszkár – 1 fő látássérült + 1 fő kíséző
- 2023.11.18. 15:00 Ezeregy éjszaka – 2 fő látássérült + 2 fő kíséző
- 2023.11.18. 19:00 Ezeregy éjszaka – 2 fő látássérült + 2 fő kíséző
- 2023.11.19. 15:00 Ezeregy éjszaka – 4 fő látássérült + 2 fő kíséző
- 2023.11.21. 19:00 Utánpéztés ittás vezetőknek – 2 fő látássérült
- 2023.11.24. 15:00 Valahol Európában – 1 fő látássérült + 1 fő kíséző
- 2023.11.25. 15:00 Ezeregy éjszaka – 2 fő látássérült, 1 fő hallássérült + 3 fő kíséző
- 2023.11.26. 15:00 Ezeregy éjszaka – 1 fő látássérült + 2 fő kíséző
- 2023.11.28. 15:00 Tündér Lala – 12 fő hallássérült + 3 fő kíséző
- 2023.11.29. 11:00 Tündér Lala – 12 fő látássérült + 3 fő kíséző
- 2023.11.30. 15:00 Tündér Lala – 13 fő hallássérült + 3 fő kíséző

- 2023.12.02. 11:00 Madagaszkár – 13 fő hallássérült + 3 fő kíséző
- 2023.12.04. 15:00 Harisnyás Pippi – 12 fő hallássérült + 2 fő kíséző
- 2023.12.05. 15:00 Harisnyás Pippi – 12 fő hallássérült + 2 fő kíséző
- 2023.12.08. 19:00 Oliver! – 2 fő látássérült + 2 fő kíséző
- 2023.12.09. 15:00 Oliver! – 9 fő hallássérült + 9 fő kíséző
- 2023.12.10. 15:00 Oliver! – 17 fő hallássérült + 17 fő kíséző
- 2023.12.14. 11:00 Tüskevár – 5 fő hallássérült + 2 fő kíséző
- 2023.12.16. 15:00 Valahol Európában – 3 fő látássérült, 5 fő hallássérült + 8 fő kíséző
- 2023.12.16. 19:00 Valahol Európában – 5 fő hallássérült + 8 fő kíséző
- 2023.12.17. 17:00 Utánképzés ittás vezetőknek – 1 fő látássérült
- 2023.12.27. 15:00 A muzsika hangja – 2 fő látássérült + 2 fő kíséző
- 2023.12.28. 15:00 Ezeregy éjszaka – 2 fő látássérült
- 2023.12.29. 15:00 Ezeregy éjszaka – 3 fő látássérült + 1 fő kíséző
- 2023.12.29. 15:00 Ezeregy éjszaka – 9 fő hallássérült

Munkák eredményességét és az akadálymentesítés fontosságát igazolja, hogy 2023- ban több mint 70 előadáson vettek részt látás-, hallás- és mozgássérültek.

A 2023. évben bemutatott darabjaink

A Pesti Magyar Színház – Ifjúsági – és Családi Színház immár 185 éve áll a kultúra szolgálatában. Teátrumunk a 2023-as évadban is folytatta a gyermek- és ifjúsági színházi profiljának építését, a lehető legátfogóbban kihasználva szakmai, emberi és anyagi erőforrásait, a lehető legszélesebb műfaji skálával a lehető legszélesebb korosztályi megoszlású közönséget megszólítva. A színház folytatta misszióját, hogy olyan előadásokat és produkciókat állítson színpadra, amelyek élvezetes és tanító jelleggel közvetítik a klasszikus és modern értékeket a fiatal generáció számára, valamint a példaképeket, követendő értékeket mutatnak számukra. Célunk olyan művészetkedvelő – és értő fiatalok oktatása, kinevelése, akik a jövőben szféránk aktív befogadói és fogyasztói lehetnek. Hisszük, hogy ezen törekvésünk megvalósítását a legfiatalabb korosztálynál kell kezdeni, hiszen minél

fiatalabb korban találkoznak a gyermekek a kultúra szépségével, annál inkább nyitottak lesznek rá a jövőben is.

A színpadi műfajok közül a musicaltől egészen a monodrámán át, a bábjátékig, széles skálán mozognak előadások. A kimondottan családi és ifjúsági műsorpolitikának köszönhetően előre megfontolt, tudatosan megtervezett előadás válogatásokkal várja közönségét a teátrum.

A 2023. év bemutatói:

1. Olt Tamás – Szirtes Edina „Mókus” – Váradi R. Szabolcs: Tüskevár

Rendező: Gémes Antos

Bemutató: 2023. március 9.

Játszóhely: nagyszínpad

Műfaj: zenés játék

Korhatár: 10 éves kortól ajánljuk

Szinposzis:

Kedves fiatal barátom!

Lehet, hogy Neked a Tüskevár nem sokat mond, de ha megkérdezed a szüleidet, meg fogsz lepődni, hogy milyen lelkesen mesélnek az ő fiatalkoruk legendás ifjúsági regényéről. Mert a Tüskevár valóban egy egész generáció legkedvesebb története volt, s reméljük, hogy hamarosan Neked is a kedvenceddé válik!

A Pesti Magyar Színház zenés előadásában megismerheted Tutajos és Bütyök, a két fővárosi nyolcadikos csodás nyári kalandjait. A két jó barát először jár vidéken, mégpedig a varázslatos titkokat rejtő Kis-Balaton mellett. Eleinte minden idegen a számukra, de Matula bácsi – aki kicsit olyan, mintha mindannyiunk nagypapája volna – megismerteti őket a táj titkaival, a végtelen nádas különleges állataival és növényeivel, a vidéki élet szépségeivel. De ennél is fontosabb, hogy megtanítja őket a természet szeretetére és tiszteletére. S amikor Tutajos és Bütyök ősszel visszatérnek Budapestre, a suliba – már egészen másként tekintenek a világra, mint addig.

Kedves fiatal barátom! Mi, itt a Pesti Magyar Színházban azt reméljük, hogy Te is másként fogsz tekinteni a világra, miután megnézted a Tüskevár különleges előadását.

Főbb szerepekben: Fillár István, Rancsó Dezső, Eszenszky Gergely, Fazekas László Csaba, Penke Soma Barnabás, Gréczy Balázs Gábor, Bede-Fazekas Anna, Varga Szilvia, Vlahovics Edit, Horváth Anna, Szűcs Sándor, Szatmári Attila, Pavletits Béla, Barsi Márton, Varga Fekete Kinga, Nagy Petra, Szurcsík Ádám, Koszovszky Márton

Alkotók:

Szerzők: Olt Tamás, Szirtes Edina „Mókus”, Váradi R. Szabolcs

A Magyar Színház színpadára alkalmazta: Deres Péter, Gémes Antos, Szemenyei János

Díszlettervező: Pintér Réka

Jelmeztervező: Cselényi Nóra

Zene: Szirtes Edina „Mókus”

Dramaturg: Deres Péter

Zenei Vezető: Szemenyei János

Korrepetitor: Magony Enikő

Koreográfus: Gyenes Ildikó

Rendezőasszisztens: Lestyán Luca

Rendező: Gémes Antos

Tüskevár című előadást követően kapott nézői visszajelzés:

*„Pesti Magyar Színház: A Tüskevár
recenzió*

Azon kevesek közé tartozom, akik rajongják Fekete István író. Emlékszem az általános iskolában is már én írtam meg a 2 évvel idősebb nővérem olvasónaplóját a Tüskevárból, aki a könyvet nemhogy végigolvasni nem bírta, de őszinte megrökönyödéssel vette tudomásul, hogy engem még a folytatása is érdekel. A Téli berek azóta is az egyik nagy kedvencem. Szerintem Fekete írásmódja zseniális, szinte kényszeríti az olvasót a tömeges belső képalkotásra. Ifjúsági irodalma felgyorsult világunkban gyógyszerként hatna a sok ADHD és egyéb bélyeget viselő hiperaktív gyerekekre... ha olvasnák. De nem olvassák. Mert lassú, mert unalmas, mert nem készen gyártott látványelemeket tesz eléjük pörgős akciókkal, hanem aprólékos leírásokat eseménytelennek tűnő helyzetekről. Ezzel pedig munka van; el kell képzelni, fel kell dolgozni, meg kell érteni. Bizony, a mostanság annyira vágott „Slow living” életérzést nem lehet tablettaként bevenni, vagy a villogó vetítővászon előtt passzív bámulással elérni. Éppen ezért tűnt lehetetlen vállalkozásnak számomra, hogy a Pesti Magyar Színház csapata Gémes Antos rendezővel az élén úgy határozott, hogy a Tüskevárat színpadra állítják. Egyszerűen el nem tudtam képzelni, hogy fogják bemutatni a KisBalaton színes-zajos-szagos tájképeit, amely az oldalakon át tartó leírásokból oly élénken élt bennem. Féltem, hogy műanyag kacsákkal, kivetített tájképekkel fogják tönkretenni az általam-magamnak megfestett képeket. Ráadásul hogyan is lehetne érdekesen színre vinni egy olyan művet, ami a mai

fiatalok alapküszöbingerét sem éri el? Éppen ezért nagy érdeklődéssel vártam a bemutatót, és legnagyobb öröömre nem csalódtam. Ugyanis nagyon jól fogták meg a történetet. Nem próbálták helyettesíteni a belső képalkotást késztermékekkel, hiszen a természeti képek java a füstgép általi gomolygó ködbe burkolózott, és az állatvilág is az ötletesen és szuperbájosan megformált Csikaszk kutya kivételével továbbra is a néző képzeletére volt bízva, csak egy-egy távolba révedő tekintettel vagy egy erősebb pecafogással érzékeltetve jelenlétüket. Az emberi karakterek viszont annál jobban ki lettek dolgozva. Tökéletes szereposztás, a Pesti Magyar Színházról megszokott kiváló ének-és tánc tudással felvértezett profi színjátszás. Remekül megírt szövegkönyv, a mai fiatalok nyelvén szólva, róluk- nekik. A dalok is slágergyanúsak, jól énekelhetők. Eltalált formában és arányban hozza a városi és vidéki létforma erős kontrasztját is, belecsempészve nem kevés mai humort a MÁV azóta is jellemző szolgáltatási színvonaláról.

A Tüskevár azonban jóval több, mint egy természettudományos igényességgel megírt tájleíró mű. Ez egy rendkívüli fontosságú morális útmutató, kapaszkodó a 14-18 éves korosztály számára, akik, mint 70 éve, most is ugyanúgy a felnőtté válás folyamatának, a hormonok tombolásának, a férfilét milyenségének, a belső félelmek, a nyomasztóvá váló családi féltés, az iskolai és azon túli valós és álproblémák tengerén hánykolódnak. Egyre kevesebb őszinte és érthető kapaszkodóval. Mert nekik már nem jutott a régi öregekből, nincs egy Matula bácsi, aki kivenné a kezükből a mobilt és helyette bicskát, pecabotot adna, és akivel együtt foghatnák ki az Ezredest. Nincs nemhogy két hónap szabad, gondtalan nyaruk, de 5 percük sem, amit befelé figyéllyel töltenének, hiszen az esetleges „üresjáratokat” is kitölti a zaj, amiben élünk. Az élet (ez is egy remek színpadi képben megfogalmazva), mint a vonat: zakatol-zakatol, de István bácsival a szekéren ülve egy perc alatt megtanulható, hogy „mit lehet és mit szabad”. Kiderül, hogy az önállóság, az egyedüllét nem is olyan rossz dolog, hiszen félelmeink egyedül is legyőzhetők és akár még a kutya lihegési ritmusára is remekül rá lehet rappelni horgászás közben. Hisz annyi minden vár még rájuk; az első berúgás, az első szerelem, az első leégés ...és ezeket az élményeket jó lenne nem instant megosztani, hanem inkább megélni, benne maradni a pillanatban. Talán elér hozzájuk ez az üzenet ebben az újszerű megfogalmazásban, talán kedvet kapnak hozzá. Talán sikerül egy újabb klasszikus „kötelező” olvasmányt közelebb hozni a szívükhöz, eszükhöz, és a Pál utcai fiúkhoz hasonlóan ez is sikerdarabbá válik körükben. Én legalábbis ezt remélem, és szívből gratulálok a teljes stábnak értékteremtő, minőségi munkájukhoz!

Budapest, 2023 03 10

Uri Krisztina”

2. Pass Andrea: Kő, papír, olló

Rendező: Keresztény Tamás

Bemutató: 2023. április 13.

Játszóhely: Art-járó

Műfaj: színházi nevelési előadás

Korhatár: 8-9-10-11-12. évfolyamos diákoknak ajánljuk

Szinopszis:

Három középiskolás diák. Három barát. Három teljesen különböző családi háttér. Ami közös, az a homályos jövőkép...

Az előadásban három gimnazista utolsó középiskolai tanévét láthatjuk. Ahogy haladunk előre az időben, egyre kevésbé tudják, hogy mit is akarnak kezdeni az életükkel. Természetesen elérkezik a pillanat, amikor kénytelenek döntést hozni. Ezen a ponton kezdődik a nézőkkel a közös játék. A szereplők dilemmáit együtt dolgozzuk fel, így a résztvevő diákoknak lehetőséget teremtünk arra, hogy a szereplők sorsán keresztül, önmagukról, jövőképükről, saját félelmeikről beszélhessenek, gondolkodjanak.

Játsszák: Nagy Petra, Péteri Lilla, Keresztény Tamás, Eszenszky Gergely, Tóth Norbert,
Penke Soma

Alkotók:

Látványtervező: Bartos Leticia

Szkenius: Filep Réka Andrea

Színházi nevelési szakember: Szalai Ádám

Dramaturg: Deres Péter

Rendezőasszisztens: Patonai Norbert

Rendező: Keresztény Tamás

3. Babaszínház

A műfajról: A babaszínház, más néven csecsemőszínház vagy aprók színháza keretein belül olyan 0-4 éves korosztálynak szóló színházi előadásokat kínálunk, amelyek teljes időtartama 45 perc. Ez 20-25 perc előadásra és 20 perc közös játékra oszlik. Az előadások a kisgyermek már megszerzett tapasztalataival és képességeikkel operálnak, hétköznapi szituációk játékos megjelenítésével, bábos formák, vizuális és zenei elemek, mondókák, gyermekdalok vagy éppen klasszikus zeneművek használatával. Az előadás időtartama a befogadóképességük határáig tart, ami egy ilyen korú gyermeknél 20-25 percet jelent és az utána következő játékban a színészekkel közösen mélyítik el az előadásban látottakat.

Az új színházi formátumunkat rögtön három, egymásra épülő előadással kezdjük meg. Ez a sorozat a LEPORELLÓ nevet viseli. Sorozatunkban különös figyelemmel vagyunk a legkisebbek felé, ezért az előadások témái a gyermekek fejlődési szakaszait követik.

- **Hangora**

Rendező: Nagy Petra

Bemutató: 2023. április 29.

Játszóhely: Árt-járó

Műfaj: mesejáték/bábjáték

Korhatár: *A kontrasztos képek inspirálta előadást, már 6 hónapos kortól ajánljuk.*

Szinopszis:

Vonalak, pontok, pattogó foltok, tekeredik, kerek, gurul, lebeg! Nézem, megérintem, ujjammal kísérem. Mozog! Látom! Megbirizgálom! – Fekete és Fehér, kerek és szögletes, ritmus és tánc játéka klasszikus zeneművekkel.

Játsszák: Varga Fekete Kinga, Horváth Anna, Oláh dóra, Kovács Vivien

- **Herfli**

Rendező: Nagy Petra

Bemutató: 2023. június 2.

Játszóhely: Árt-járó

Műfaj: mesejáték/bábjáték

Korhatár: *Az előadást már 1 éves kortól ajánljuk.*

Szinopszis:

Tapsol, tapsolok, tapicskolok. Recseg, nyikorog, ki kopog? Kitátom, gurgulázom, hamm megrágom, kikiáltom! – Játék a zajokkal és dallamokkal, ismerkedés a saját hangunkkal határtalanul.

Játsszák: Keresztény Tamás, Kusnyér Anna, Tóth Géza Gergő, Molnár Janka

- **Lippogó**

Rendező: Nagy Petra

Bemutató: 2023. június 15.

Játszóhely: Árt-járó

Műfaj: mesejáték/bábjáték

Korhatár: *Az előadást 2 éves kortól ajánljuk.*

Szinopszis:

Egyik kezem, itt a vállam... várj mert összeakadt a lábam. Nagy a gubanc, a kezem, a fejem, a lábam a hátam... Nézd repül a repül a repülők, a nyakadba csücsülök, onnan már könnyen lemászom, de már megint elhagytam a kabátom.

Játsszák: Péteri Lilla, Eszenszky Gergely, Szűcs Enikő, Tóth Norbert Márk

A Leporelló babaszínházi előadás sorozat alkotói:

Látvány: Nagy Petra és Horváth Márk

Jelmez: Bartos Letícia

Zene: Keresztény Tamás

Kisgyermekkor művészeti nevelő: Gerbert Judit

Rendezőasszisztens – ügyelő – sűgő: Rumán Cintia

Rendező: Nagy Petra

4. Bethlenfalvy Ádám: I screen

Rendező: Bethlenfalvy Ádám

Bemutató: 2023. október 13.

Játszóhely: Árt-járó

Műfaj: vitaszínház az online életünkről

Korhatár: általános iskola 5-6-7-8. évfolyamos diákjainak ajánljuk

Szinopszis:

A képernyőn, virtuális terekben töltött idő egyre nagyobb részét teszi ki az életünknek. A kűtyük, online terek megkönnyítik a hétköznapijaink, de akadályozzák is hogy jelen legyünk az életünkben; segítik a kapcsolatteremtést, és egyben el is szigetelnek minket. Bonyolult kérdések elé állítanak mindannyiunkat. A mesterséges intelligencia térhódítása tovább

komplikálja a valóság és virtualitás, az ember és gép viszonyát. Vitaszínházi előadásunk olyan kérdéseket nyit meg színházi jelenetei segítségével, amelyekről érdemes gondolkodnunk, beszélgetnünk, sőt vitatkoznunk is. Erre kínál lehetőséget majd programunk interaktív része.

Játsszák: Háda Fruzsina, Horváth Sisa Anna, Barsi Márton

Alkotók:

Szkenikus: Balázs András, Filep Réka Andrea

Szakértők: Kucserka Fanni, Dedics Andrea

Rendezőasszisztens: Lestyán Luca

Rendező: Bethlenfaly Ádám

5. Geszti – Monori – Tasnádi: Ezeregy éjszaka

Rendező: Juronics Tamás

Bemutató: 2023. november 3.

Játszóhely: nagyszínpad

Műfaj: world musical

Korhatár: 12 éves kortól ajánljuk

Szinopszis:

Az ezeregy éjszaka az egyik legismertebb és legcsodálatosabb mese az egész világirodalomban. Páratlanul gazdag és színes történet szerelemről, hűségéről, örök emberi értékekről, de ravaszságról, cselvetésekről, gyarlóságról is.

Az izgalmas world musical kezdetén Sahriár király szerelmi bánatban szenved, de elé vezetik Seherezádét, a rabnőt, aki – hogy életét mentse és a királyt felvidítsa – mesélni kezd. Meséiben megelevenedik a varázslatos kelet világa, különleges hőseivel, vicces vagy épp félelmetes figuráival; királyfival, hercegnővel, tolvajjal és gonosz varázslóval, no és persze mindannyiunk kedvencével, a nagy dumás Dzsinnel. Ebben az egzotikus és szórakoztató kalandtörténetben egymást követik a váratlan fordulatok, miközben olyan dalok csendülnek fel, amelyek valószínűleg a következő évek nagy slágerei lesznek Magyarországon.

A Pesti Magyar Színház közönsége pedig abban a szerencsés helyzetben van, hogy Budapesten elsőként találkozhat ezzel a pompás előadással, a legelső magyar world musicallel!

Főbb szerepekben: Horváth Sisa Anna, Varga Fekete Kinga, Péteri Lilla, Rancsó Dezső, Barsi Márton, Kusnyér Anna, Molnár Janka, Pásztor Ádám, Murvai Márton, Ember Márk, Szatmári Attila, Fellingner Domonkos, Szemenyei János, Pavletits Béla, Koszovszky Márton, Jenes Kitti, Szűcs Enikő, Szurcsik Ádám, Keresztény Tamás, Fillár István, Szűcs Sándor, Kisfaludy Zsófia, Balázs Zsófia

Alkotók:

Szerzők: Geszti Péter, Monori András, Tasnádi István

Díszlet- és jelmeztervező: Kovács Yvette Alida

Animáció- és világítástervező: Madarász János „Madár”

Dramaturg: Szokolai Brigitta

Társkoreográfus: Czár Gergely

Zenei Vezető: Monori András, Szemenyei János

Korrepetitor: Magony Enikő

Koreográfus asszisztens: Gyenes Ildikó

Rendezőasszisztens: Rumán Cintia, Patonai Norbert

Ezeregy Éjszaka című előadással kapcsolatban az alábbi nézői levél érkezett:

„Ezeregy éjszaka a Pesti Magyar Színházban

A Pesti Magyar Színház nem üldögél a babérjain. Noha évek óta töretlen sikerrel játszanak olyan klasszikussá vált darabokat, mint a Muzsika hangja, vagy a Valahol Európában, emellett folyamatosan bővítik a sikerrepertoárjukat, például a ragyogó Oliver!, a Madagaszkár vagy Tüskevár színdarabokkal. Az év vége előtt azonban még egy lapot húztak a 19-re. És nyertek. Illetve mi, a nézők nyertünk általuk.

November elején mutatták be az arab mesevilág gyöngyszemét Geszti-Monori-Tasnádi tolmácsolásában. Sherezádé meséje az első perctől kezdve berántja a nézőket egy színes-szagos, gyönyörűen színpadra álmodott képzeletvilágba, és felnőtként is végig azt kívánjuk, bárcsak soha ne lenne vége a történetnek. Ám szerencsénkre, ahogy Sahrijar király is mondja, sohasem tudhatjuk hol ér véget a mese és hol kezdődik az élet. És itt olyan élményt kapunk, ami él, lüktet bennünk tovább. A színes díszletek, fantasztikus ruhaköltemények, arab táncok és a humoros, kiváló nyelvi érzékkel eltalált „gesztis” dalszövegek teszik kerek egészé a színészek virtuóz játékát. Jól esik belefelejtkezni a jó és a gonosz harcába, főleg ahogy a mese titkos nyelvén láttatják velünk, hogy ez a háború legfőképp bennünk zajlik és csak következményesen körülöttünk. Hiszen rajtunk áll, a mi döntésünk, hogy lelkünkben a szeretet vagy a gyűlölet „tigrisét etetjük”. Megnyugtató persze, hogy a szeretet mindent legyőző ereje, a szerelem diadala örökérvényű, még akkor is, ha sokáig képtelenek vagyunk magunkat más szemével látni, mert „nem a szemünk, hanem a lelkünk vak”. Fontos, üzenetértékű mondatok hangzanak el, miközben végigsodor bennünket a történeten a fergetes showszerű látványvilág. Elképesztően ötletes megoldásokkal utazunk velük távoli helyekre, és az élményt többszöri nyílt tapssal jutalmazzuk Dzsáffár, a Dzsín vagy Alida szólószámai után, de nem

szerezném részletezéssel szpojlerezni azt az elképesztő tánckoreográfiát és énektudást, amivel megajándékozott minket a társulat, mert ezt előben látni kell!

Minden percét imádtam, minőségi szórakoztatás az egész családnak, igazi színházi élmény, csak súgok: karácsonyra tökéletes ajándék!

Uri Krisztina”

6. Deres Péter – Kolostori Gábor – Pál Tibor: Varázsmese

Rendező: Pál Tibor

Bemutató: 2023. december 19.

Játszóhely: Sinkovits Imre színpad

Műfaj: interaktív színházi előadás

Korhatár: általános iskola 1-2-3.

Szinopszis:

Hurrá, elkészült Az ABC küldetés folytatása! A Pesti Magyar Színház nagysikerű, több, mint 200 teltházas előadást megélt interaktív gyermekeknek szóló produkcióhoz hasonlóan, egy újabb fantasztikus és játékos kalandra hívjuk az általános iskola 1-2-3. osztályos kalandorokat!

Ezúttal nem a tengeren hajózunk, hanem a magyar népmesék varázslatos világában barangolunk, csodás élőlények és bátor hősök között. Mindenkinek a furfangjára és ügyességére szükség lesz, hogy leküzdjük a váratlanul előbukkanó akadályokat és dicső hőstetteket hajthassunk végre! Fialat barátom, lehet, hogy az egyik pillanatban egy csavaros ötletet, a másik pillanatban pedig a fürgeségedet kell használni! Gyere és kalandozz velünk és legyünk részesei együtt ennek a nem mindennapi varázskalandnak!

Főbb szerepekben: Fazekas László, Papp Domonkos, Penke Soma, Péteri Lilla, Nagy Petra, Nagy Petra, Lestyán Luca

Alkotók:

Látvány: Kolostori Gábor

Jelmez, berendezés, kellék: Kovács Yvette Alida

Világítástervező: Vajda Péter

Videó Animáció Tervező: Papp Zoltán Gábor

Programozás, Szenzorok: Drozda József

Grafikus: Török Eszter

Zenei Vezető: Szemenyei János

Zenei szerkesztő, zeneszerző, hangszerelés: Szemenyei János

Vizuális rendezőasszisztens: Saláta Mátyás

Rendezőasszisztens: Lestyán Luca

Videó animáció rendező: Kolostori Gábor

Rendező: Pál Tibor

2023. évben tájon szereplő előadásaink:

- Dunakanyar – Esztergomi Várszínház – 2023. július 13.
- Tizenhét hattyúk – Kultkikötő, Balatonboglár – 2023. augusztus 18.
- Leporelló: Hangora – Farnad (Szlovákia) – 2023. november 20.
- Leporelló: Hangora – Léva (Szlovákia) – 2023. november 20.
- Leporelló: Hangora – Rozsnyó (Szlovákia) – 2023. november 21.
- Leporelló: Hangora – Fülek (Szlovákia) – 2023. november 21.
- Leporelló: Herfli – Szepsi (Szlovákia) – 2023. november 27.
- Leporelló: Herfli – Buzita (Szlovákia) – 2023. november 27.
- Leporelló: Herfli – Kassa (Szlovákia) – 2023. november 29.
- Leporelló: Herfli – Borsi (Szlovákia) – 2023. november 29.

2023. évben jubileumot ünneplő előadásaink:

2023-ban három előadásunk jubileumi előadásszámát is ünnepelhettük, ami hatalmas büszkeséggel töltötte el a színház társulatát és vezetőségét. Ezen alkalmak remek lehetőséget kínálnak arra, hogy a nézőkkel megünnepelhessük a produkciók alkotóit és megköszönhessük a közönség szeretetét és támogatását.

- Madagaszkár: 50. előadás – 2023. június 10-én
- Szárazság: 50. előadás – 2023. május 31-én
- Abc küldetés: 200. előadás – 2023. május 17-én

2023. évben is repertoáron tartott darabjaink:

Az évad bemutatóin túl, a nagy érdeklődésre való tekintettel 14 produkciót tartott repertoáron a színház:

Nagyszínpad: Oliver!, Madagaszkár, Valahol Európában, A kincses sziget, A muzsika hangja, Harisnyás Pippi, Időfutár, Tündér Lala, Utánképzés ittasvezetőknek

Árt-járó: Szárazság

Sinkovits Imre színpad: Tizenhét hattyúk, Házasságon innen házasságon túl, ABC küldetés

Gobbi klub: Dunakanyar

Lázár Ervin Program

A 2019. november 15-én hivatalosan is elindult az Emberi Erőforrások Minisztériuma Kultúráért Felelős Államtitkársága által felügyelt **Lázár Ervin Program**. Ennek jegyében a Kormány minden 1-8. évfolyamon tanuló általános iskolás diák részére tanévenként egyszeri alkalommal ingyenesen biztosítja a színházi, tánc- és cirkuszi előadások, komolyzenei hangversenyek, illetve az őshonos állatok bemutatóhelyei látogatásának élményét. A nemzeti identitás erősítését célzó program célja, az ezeréves magyar kultúra megőrzése, valamint a jelen állampolgárainak és a jövő nemzedékeinek művelődése, önkifejezésének és nemzeti identitásának erősítése.

A Programba 2023-ban is regisztrálta magát a Pesti Magyar Színház, és 2-3-4. és 5-6-7. évfolyamos diákok számára biztosított az életkoruknak megfelelő színházi élmény lehetőségét.

Az alábbi előadásokat kínáltuk az osztályok számára:

Tündér Lala: <https://pestimagyarszinhaz.hu/tunder-lala/>

Harisnyás Pippi: <https://pestimagyarszinhaz.hu/harisnyas-pippi/>

Időfutár: <https://pestimagyarszinhaz.hu/idofutar/>

Tüskevár: <https://pestimagyarszinhaz.hu/tuskevar/>

A programot a **színházzal együttműködve 7 tankerület szervezte és koordinálta**, és intézményeinek **14.523 tanulója és 1290 kísérő pedagógusa vett részt** az előadásainkon. A program, valamint az előadások sikeres lebonyolítása hatalmas és sokrétű munkát kívánt,

nemcsak a nagy létszámú művészeti és műszaki apparátus mozgatása miatt, hanem a csoportok adminisztrációjával, egyeztetésével, fogadásával járó feladatok miatt is.

A Programba **29 előadást** ajánlott fel a meghatározott korosztály számára, ezen időszak alatt a **7 tankerületből 15.813 fő vett részt előadásainkon az alábbi bontásban:**

Előadások	db	gyermek	kísérő	össz létszám
Tüskevár	16	8653	764	9417
Harisnyás Pippi	5	1688	152	1840
Időfutár	4	2246	195	2441
Tündér Lala	4	1936	179	2115
	29			15 813

Izgalmas látni, hogy az idejük nagy részét online térben töltő fiatalokra milyen erősen hat a színház. Bízunk abban, hogy a Lázár Ervin Program egyik legfontosabb hozadéka az lesz, hogy a diákok megérik a közös élmény izgalmát, a színészi személyesség varázsát és a színházba járás természetes igényükké válik egy életre. A Pesti Magyar Színház a fesztiválszezonban az előző évekhez hasonlóan 2023-ban is becsatlakozott a **TE! Feszt** (augusztus 26-27.) és a **Pozsonyi Piknik** (szeptember 2.) programjaiba, ahol olyan népszerű előadásokból hallhattak részletet a kedves nézők, mint a Madagaszkár, a Tüskevár, vagy az Ezeregy éjszaka. A műsoron túl, kézműves sarokkal, közönségtalálkozóval és arcfestő programokkal szórakoztattuk a fesztiválon résztvevő gyermekeket és felnőtteket egyaránt.

Média megjelenések

A Pesti Magyar Színház média megjelenéseit 2023-ban többnyire az igazgatóváltás témaköre tematizálta. Az ügy kapcsán számos rövid cikk és néhány hosszabb publicisztika látott napvilágot. A Magyar Színház színházszakmai tevékenysége két bemutató, valamint a babaszínház projekt mentén ért el nagyobb médiavisszhangot (a premierek: Tüskevár és Ezeregy éjszaka)

Tüskevár

„Március 9-től látható a 10 éven felüli közönségnek ajánlott, Tüskevár című zenés játék a Magyar Színházban. Fekete István azonos című regényét Olt Tamás, Szirtes Edina „Mókus” és Várad R. Szabolcs írta át színdarabbá, amelyet Deres Péter, Gémes Antos és Szemenyei

János alkalmazott a teátrum színpadára. Az alkotók törekvése, miszerint az 1957-ben megjelent regény alapján olyan produkciót hozzanak létre, amelyben az egykori történet sem sérül, és a mai kamasz generáció számára is élvezhető végeredmény szülessen, sikerült.” –
artnews.hu

artnews.hu - „Egy valódi vakáció története” – Tüskevár a Magyar Színházban

<http://artnews.hu/2023/03/13/egy-valodi-vakacio-tortenete-tuskevar-a-magyar-szinhazban/>

Vjm.hu - Tutajos, Bütyök és Matula bácsi – Kis-Balaton a Pesti Magyar Színházban

<https://vjm.hu/tutajos-butyok-es-matula-bacsi-kis-balaton-a-pesti-magyar-szinhazban/>

Corn & Soda - Életre kel a Kis-Balaton – Tüskevár a Magyar Színházban

<https://cornandsoda.com/wp/eletre-kele-a-kis-balaton-tuskevar-a-magyar-szinhazban/>

M5 – Tüskevár – Fekete István története a Pesti Magyar Színház színpadán

https://www.youtube.com/watch?v=UA_EsWY4ZuE

MNO.hu - Tüskevár – bemutató a Pesti Magyar Színházban

<https://magyarnemzet.hu/kulturnemzet/szinhaz/tuskevar-bemutato-a-pesti-magyar-szinhazban>

Katarzisforum.hu - Tüskevár a Pesti Magyar Színházban

<https://katarzisforum.hu/?p=434>

pepitamagazin.com – a Tüskevár törvényei a Pesti Magyar Színházban

<https://pepitamagazin.com/a-zene-az-kell/a-tuskevar-torvenyei-a-pesti-magyar-szinhazban/2023-03-20/28198>

infostart.hu – Életre keltik Matula bácsit - újra színpadon a Tüskevár

<https://infostart.hu/kultura/2023/03/08/matula-bacsi-pont-olyan-mint-gyerekkorunkban-ujra-szinhazban-a-tuskevar#>

Ezeregy éjszaka

Illatos fűszerek, ínycsiklandó datolya, vibráló színek, keleti hangszerek, igéző tekintetű nők és vonzó férfiak. Misztikus arab hangulat, amelyből a Pesti Magyar Színház színpadán most mi is kaphatunk egy kis ízelítőt. Az Ezeregy éjszaka című „world musical” varázsszönyegen repít el egy olyan káprázatos arab világba, amely nem létezik – de 140 percen át jó azt hinni, hogy mégis. Különösen most. – kepmas.hu

<https://kepmas.hu/hu/ezeregy-ejszaka-world-musical-pesti-magyar-szinhaz-geszti-peter>

Kultúra.hu - Fordított Orfeusz és Euridiké – Geszti Péter ezeregy meséje

<https://kultura.hu/forditott-orfeusz-es-euridike-geszti-peter-ezeregy-meseje/>

Vasarnap.hu - Szünni nem akaró tapsvihar az Ezeregy éjszaka budapesti bemutatóján

<https://vasarnap.hu/2023/11/11/szunni-nem-akaro-tapsvihar-az-ezeregy-ejszaka-budapesti-bemutatojan-video/>

Krónika - Pesti Magyar Színház: Ezeregy éjszaka

<https://kronikavideomagazin.hu/2023/11/08/pesti-magyar-szinhaz-ezeregy-ejszaka/>

Kultúra.hu - Bemutatták Budapesten az Ezeregy éjszakát, novemberre szinte minden jegy elkelt

<https://kultura.hu/bemutattak-budapesten-az-ezeregy-ejszakat-novemberre-szinte-minden-jegy-elkelt/>

Kultúraonline – Ezeregy éjszaka musical premier a Magyar Színházban

https://kulturaonline.hu/ezeregy_ejszaka_musical_premier_a_pesti_magyar_szinhazban_szereposztas_es_kepek_itt_14491

Kultúrpart - Premier a Pesti Magyar Színházban - bemutatták az Ezeregy éjszakát

https://kulturpart.hu/2023/11/13/premier_a_pesti_magyar_szinhazban_bemutattak_az_ezeregy_ejszakat

Babaszínház

„Április 29-én egy új formát vezet be repertoárjába a Pesti Magyar Színház, ugyanis Babaszínházi előadásokkal készül a 185 éves teátrum. A babaszínház vagy más néven csecsemőszínház keretein belül olyan, 0–4 éves korosztálynak szóló színházi előadásokat kínálnak, amelyek teljes időtartama 45 perc, és a kisgyermek már megszerzett tapasztalattal és képességeivel operálnak, hétköznapi szituációk játékos megjelenítésével, bábos formák, vizuális és zenei elemek, mondókák, gyermekdalok vagy éppen klasszikus zeneművek használatával.” – index.hu

Szlovákiai turnéra indult a Magyar Színház Babaszínháza!

<https://szinhaz.online/szlovakiai-turnera-indult-a-magyar-szinhaz-babaszinhaza/>

Leporelló – Babaszínházi sorozat indult a Magyar Színházban

<https://www.youtube.com/watch?v=HJzFLSZVX5U>

Új formátummal próbálkozik a Magyar Színház

<https://index.hu/kultur/2023/03/31/babaszinhaz-magyar-szinhaz-zalan-janos/>

Babaszínház – a legérzékenyebb közönségnek

<https://csalad.hu/csaladban-elni/babaszinhaz-a-legerzekenyebb-kozonsegnek>

További szakmai médiamegjelenések

Valahol Európában kritika

<https://infovilag.hu/valahol-europaban-tejcsoki-gyermekkezbol/>

Kő, papír, olló

<https://szenczi.hu/hirek/ko-papir-ollo-es-a-suliba-jott-a-szinhaz/>

Általános indoklás

1/a. Az év folyamán végrehajtott szervezeti, szervezési, egyszerűsítési intézkedések okairól, a kötelezettségvállalások megtételére és költségvetési maradványok felhasználására vonatkozó szabályok változásának hatásairól, elrendelt szerződéskötési és kötelezettségvállalási korlátozásokról (Áht., Ávr. és Áhsz. jogszabályváltozásai, az 1982/2013. (XII. 29.) Korm. határozat, a 613/2022. (XII.29.) Korm. rendelet, a 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet, 93/2018. (V. 4.) Korm. rendelet, 2018. évi CXXV. törvény, 88/2019. (IV. 23.) Korm. rendelet, továbbá a Kvtv. 10. § (8) bekezdése szerint az öregségi teljes nyugdíjhoz szükséges szolgálati időt megszerzett jogviszonyban állók jogviszonyának megszüntetéséből eredő kiadási megtakarítás befizetési kötelezettségének hatása stb.), és azok gazdálkodásra gyakorolt hatásáról, az elért eredmények bemutatásával;

Színházunk az év folyamán a megszokott szerkezeti, szervezeti struktúrában működött, e tekintetben változás nem történt. Az éves működésünk közben azonban az alábbi változásoknak kellett megfelelnünk, illetve az alábbi változásokhoz kellett alkalmazkodnunk:

1. A veszélyhelyzettel összefüggő eltérő szabályairól szóló 613/2022. (XII. 29. Korm. rendeletnek és a vészhelyzetet meghosszabbító 2023. évet érintő rendeleteknek való megfelelés.
2. Az 1-es ponttal összefüggően a veszélyhelyzetre tekintettel a befizetési kötelezettség teljesítése.
3. A színházi működésre vonatkozó teljeskörű kockázatok felmérése, beazonosítása ismételten megtörtént a 2023. év során is.
4. Az orosz – ukrán háborús konfliktus gazdasági hatásai során nagymértékben megemelkedtek az intézményi rezszi költségek. Ez rendkívüli módon nehezítette az intézményi gazdálkodást. A konfliktus hatására továbbá jelentős mértékű forrás megvonás is történt a fenntartó részéről, de energiaár kompenzációban is részesült az intézmény.
5. Az elrendelt szerződéskötési és kötelezettségvállalási korlátozásokról: a kormány által hozott nem nyilvános, úgynevezett 2000-es kormány határozatoknak való megfelelés is nehezítette az intézmény életét. A kormány határozatoknak ugyanakkor az intézmény teljes mértékben eleget tett.

1/b. A teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállalók részére megállapított alpbér kötelező legkisebb összegének (minimálbér), valamint a legalább középfokú iskolai végzettséget igénylő munkakörben foglalkoztatott munkavállalók garantált bérminimumának 573/2022. (XII. 23.) Korm. rendelet szerinti, 2023. évi emeléséből adódó többletek alakulásáról, annak az intézmény gazdálkodására gyakorolt hatásáról;

Együttes hatásuk visszafizetési kötelezettséget keletkeztetett:

személyi juttatások: -10.409.300 Ft

munkaadókat terhelő járulék : -1.353.209 Ft

működési támogatás: -11.762.509 Ft

1/c. Vállalkozási tevékenység végzéséről (vállalkozási tevékenység bemutatása a vállalkozás jellege, mértéke; változása, eredményessége; a költségvetési befizetési kötelezettség; a vállalkozási maradvány felhasználási céljai – ideértve, hogy abból mennyit fordítottak az alaptevékenység finanszírozására – szerint);

„NÉ” Színházunk nem végez vállalkozási tevékenységet.

1/d. Vegyes rendeltetésű eszközök esetében az értékcsökkenés alaptevékenység és vállalkozási tevékenység közötti megosztási módjának változtatásáról, az alkalmazott új módszerről és rövid ismertetés annak hatásáról

„NÉ” Az intézménynek nincsenek vegyes rendeltetésű eszközei, tekintettel arra, hogy nem folytat vállalkozási tevékenységet.

1/e. Értékelés a kiszervezett tevékenységek, szervezetek (gazdasági társaságok, alapítványok, közalapítványok, költségvetési szervek) helyzetéről;

- Kiszervezett szervezettel intézményünk nem rendelkezett.
- A kiszervezett tevékenységek többek között az alábbiak voltak:
  - o hangosítási szolgáltatás,
  - o videótechnikai szolgáltatás,
  - o őrzés-, védelem, járőrtevékenység
  - o nézőtéri takarítás,
  - o nézőtéri felügyelet,
  - o jegyértékesítésnél a saját állomány mellett közvetítők alkalmazása,
  - o telephelyek és székhely folyamatos karbantartása,

1/f. Rövid szöveges ismertetés az intézmény gazdasági társaságokban való részesedésének, a társaságok által nyújtott, illetve az intézmény által igénybevetett szolgáltatások mennyiségéről és összetételéről, az intézmény tőkerészesedésével létrehozott gazdasági társaságok működéséről, eredményességéről,

„NÉ” Intézményünk nem rendelkezik részesedéssel más társaságokban.

1/g. A dolgozók lakásépítési és vásárlási támogatására fordított kiadásokról, a kölcsönben részesítettek számáról (szövegesen, valamint az 1. számú melléklet kitöltésével is);

„NÉ” Alkalmazott részére lakásépítésre kölcsön folyósítása nem történt.

1/h. A Kincstári kör fizetési számláin kívül lebonyolított pénzforgalom alakulásáról

„NÉ” Az intézmény csak és kizárólag KESZ számlával rendelkezett.

1/i. Az esetleges évközi intézmény-, illetve gazdasági vezetőváltásról és annak okáról, és hatásairól (szöveges, valamint a 2. számú melléklet kitöltésével is);

Az igazgató öt évre szóló intézményvezetői kinevezése 2024.01.31-én lejárt, a pozícióra kiírt pályázaton egy másik nyertes – Nagy Viktor - kapott lehetőséget az intézmény vezetésére. A fenntartó Kulturális és Innovációs Minisztérium visszavonta a gazdasági igazgató kinevezését és 2023.11.08-ától új gazdasági vezető irányítása alatt működött tovább az intézmény.

1/j A létszámadatok alakulásáról, abban bekövetkezett változások okairól, szervezetre gyakorolt hatásairól a nyitó adatokhoz képest a záró állomány tükrében, a létszám szervezeti egységenkénti megbontásáról;

A 2023. év során a fluktuáció jelentősnek volt mondható, melynek legfőbb oka az igazgató választás miatti bizonytalanság.

Ennek megfelelően a létszám adatok a következőképpen alakultak:

Létszámadatok 2023. év	Fő
2023.01.01-jén, létszám	161
2023. évben belépő dolgozó	50
2023. évben kilépő dolgozó	44
2023.12.31-én dolgozott az intézményben, mint foglalkoztatott.	167

1/k Az intézményekben foglalkoztatottak illetményfejlesztéséhez kapcsolódó döntésekről, azok gazdálkodásra gyakorolt hatásairól 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet, 257/2000. (XII. 26.) Korm. rendelet, 682/2021. (XII. 6.) Korm. rendelet, 613/2022. (XII.29) Korm. rendelet, 2023. évi LII. törvény, stb.);

A kulturális ágazatot érintő bérfelzárkózásról szóló 682/2021. (XII. 6.) Korm. rendelet, a gyakorlatban csak 20%-os béremelésként hivatkozott többlet forrást intézményünk a 2022. év során kapta meg és a rendeletnek megfelelően 2022. február végén (2022. január 1-ig visszamenően) beépítette azt egységesen minden egyes munkavállaló bérébe, az ehhez szükséges munkaszerződés módosításoknak határidőben eleget tettünk.

A Korm. rendelet alapján – 2022. évben egyszeri - 2023. január 1-jétől azonban már beépülő jelleggel 20%-os bérfelzárkózás történt, melyre a PM/2867-2/2022. sz. intézkedéssel biztosított 284.207.627 Ft (járulékokkal együtt) többlettámogatás biztosította a fedezetet. A béremelés minden egyes munkavállalót – több, mint 160 főt - érintett, melynek segítségével egy utólagos javadalmazási rendszert lett kidolgozva. Az utólagos javadalmazási rendszer 2023. év végén, 2024. év elején kivezetésre került és minden munkavállaló bérébe beépítettük a béremelést.

1/l A tömeges bevándorlás okozta válsághelyzettel kapcsolatos intézkedések megtételéről, azok szervezetre, gazdálkodásra gyakorolt hatásairól (41/2016. (III. 9.) Korm. rendelet, stb.), valamint az energia kompenzáció hatásáról (1066/2023. (III. 8.), 1264/2023 (VII.6.), 1560/2023(XII. 13), 1386/2023 (VIII. 31)Korm. határozat.

A 2022. év során az áram és a gáz díjra – központosított közbeszerzés keretein belül – mintegy tízszeres, fix áron tudtunk szerződni, mely a 2022. évtől kezdve jelentős, kigazdálkodhatatlan többletterhet jelentett és jelent a mai napig intézményünk részére. A teljes korszerűsítés hiánya és az 1985-ben részlegesen felújított – azóta mondanunk sem kell, hogy teljesen elavult és korszerűtlen fűtési rendszer, a nyílászárók teljesen leromlott állapota,

stb... - hihetetlen mértékű többlet költséget és ezáltal többlet terhet okozott. A kritikusnak mondható infrastruktúra felújítása 2023. év elején elkezdődött a kazánok korszerűsítésével, majd év végén megtörtént a nyílászárók részleges cseréje, valamint modern és energia hatékony klímaberendezések beszerzése. Az energiafogyasztás csökkentése érdekében végzett beruházások és az energiaár kompenzáció kapcsán kapott támogatások nagyban hozzájárultak a gazdasági stabilitás elősegítéséhez.

2. Az alaptevékenység változása és annak gazdálkodásra gyakorolt hatása

2/a. azon rendkívüli események, illetve körülmények bemutatása, amelyek a pénzügyi helyzetre, az eszközök nagyságára és összetételének alakulására hatással voltak és a költségvetés összeállításánál még nem voltak ismertek, illetve pénzügyileg még nem kerültek rendezésre;

A háború okozta helyzet gazdálkodásra gyakorolt hatására térnénk ki részletesen.

Országosan elmondható, hogy a rezsiar emelkedés rendkívüli mértékben érintette a gazdaság összes szereplőjét.

Tovább nehezítette az intézményünk helyzetét a veszélyhelyzettel összefüggő 79.400.000 Ft befizetési kötelezettség.

Általánosságban elmondható, hogy a fenti bevételkiesés okán ismételten nehéz év volt a Színház életében gazdasági szempontból, ugyanakkor az év során kapott energiaár kompenzáció összege nagyban segítette a gazdálkodást.

2023. júniusában a Kulturális és Innovációs Minisztérium részéről felkért Kotán Attila által készített jelentés - az intézmény működéséről és a gazdálkodásról - is már jelezte, hogy a Színház kiegyensúlyozott költségvetéséhez nagyságrendileg 400 millió Ft többletforrás szükséges. 2023. év végén mintegy 260 millió Ft záró kötelezettségvállalás és a kapott fenntartói 170 millió Ft támogatás együttesen, elérte a 430 millió forintot.

2/b. Az intézmény által ellátott többletfeladatok bemutatása

Az év során az alábbi területen jelentkezett többletfeladat:

- országosan kihirdetett vészhelyzet,
- energiaválság miatti többletfeladatok és többletköltségek okozta megtakarítási kényszer,

- A gázkrízis miatt korlátozza az állami intézmények energiafogyasztását a kormány, a hőmérsékletek központi szabályozásán keresztül.
- A Magyar Közlönyben megjelent 353/2022. (IX. 19.) Korm. rendelet az egyes intézmények veszélyhelyzeti működéséről címmel megjelent kormány döntés értelmében az állami intézményekben a fűtés központi szabályozása és a léghőmérséklet kötelező legnagyobb értékének - 18 celsius foknak – meghatározása. 477/2023. (X. 26.) Korm. rendelettel hatályon kívül helyezte.

2/c. Az intézmények működésének helyzete, a működési tevékenység értékelése, a megvalósuló fejlesztések, ágazati és célfeladatok hatása, elmaradt feladatok, illetve azok okainak bemutatása

A teljes 2023. évre tervezett működésünk fenti okok miatt nyilvánvalóan nem teljesülhetett. Azonban a teljes 2023. évi működésünket az I. részben részletezettek szerint mutatjuk be. Kijelenthető immár az elmúlt évek sorozatosnak mondható válsághelyzetei okán, hogy intézményünk munkavállalói rendkívüli rugalmasságról és rendkívüli lojalitásról tesznek évről – évre tanúbizonyságot.

II. Részletes indoklás (az előirányzatok alakulása)

II.1.) A főbb kiadási tételek feladatteljesítéssel összefüggő alakulása:

Az intézmény 2023. évi főbb kiadási tételek feladatteljesítéssel összefüggő alakulása (Ft)

	2022. évi teljesítés	2023. évi eredeti előirányzat	2023. évi módosított előirányzat	2023. évi teljesítés
Kiadások összesen:	2.322.490.005	2.044.073.000	3.278.008.333	2.987.133.666
Működési kiadások összesen:	2.084.061.097	1.848.573.000	2.958.706.013	2.667.831.346
- személyi juttatások	1.085.506.896	1.248.108.000	1.190.912.515	1.190.912.515
- munkaadókat terhelő járulékok és SZOCHO	150.611.309	171.425.000	147.033.571	147.033.571
- dologi kiadások	847.942.892	429.040.000	1.541.359.927	1.250.485.260
- egyéb működési célú			79.400.000	79.400.000
Felhalmozási kiadások összesen:	195.273.674	195.500.000	319.302.320	319.302.320
- intézményi beruházási kiadások	193.366.134	195.500.000	319.302.320	319.302.320
- felújítás	1.907.540	0	0	0
Finanszírozási kiadások	43.155.234	0	0	0

A fenti táblázatból látható, hogy előző évhez képest kiadásaink jelentősen változtak, 28,62%-kal haladták meg a bázis időszakot.

Alapfeladatunk ellátásához a legnagyobb költséget a szakmai szolgáltatások igénybevétele (307.754.622 Ft) mellett az egyéb szolgáltatások (üzemeltetés) 308.844.731 Ft jelentette.

II.2) Az előirányzatok alakulása- az előirányzatok és a pénzforgalom egyeztetése:

a) kiadási-bevételi előirányzatok hatáskörönkénti módosításának alakulása, annak szöveges indoklása

Kormány hatáskörben

A minimálbér és a garantált bérminimum egyszeri jelleggel biztosított többletforrás az PM1000000885-145-2/2023. számú intézkedése alapján az intézmény 2023.évi költségvetésének támogatási és kiadási előirányzatát **növelte**:

személyi juttatások:	+9.460.555 Ft
munkaadókat terhelő járulék:	+1.229.872 Ft
működési támogatás:	+10.690.427 Ft

A minimálbér és a garantált bérminimum egyszeri jelleggel biztosított többletforrás az PM8459-2/2023. számú intézkedése alapján az intézmény 2023. évi költségvetésének támogatási és kiadási előirányzatát **csökkentette** visszafizetési kötelezettséget állapított meg:

személyi juttatások:	-10.409.300 Ft
munkaadókat terhelő járulék :	-1.353.209 Ft
működési támogatás:	-11.762.509 Ft

Közüzemi díjak árváltozásából adódó többletkiadások fedezetére a 1066/2023. (III. 8.) kormányrendeletben foglaltak alapján támogatási és kiadási előirányzatának növelése érdekében biztosított **energia kompenzációs előleget** állapít meg:

gázenergia szolgáltatás:	+ 142.687.541 Ft
működési támogatás:	+ 142.687.541 Ft

A Színház többlet-energiaköltségeinek fedezetére vonatkozóan 1264/2023. (VII. 6.) kormány határozatban foglaltak alapján 2023. évi költségvetésének bevételi és kiadási előirányzatának növelése érdekében egyszeri jelleggel biztosított **többletforrást** állapít meg:

gázenergia szolgáltatás:	+ 329.741.564 Ft
működési támogatás:	+ 329.741.564 Ft

Irányító szervi hatáskörben

- Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. tv. 30. §-ának (4) bekezdése, illetve ennek végrehajtási rendelete, az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 35. §-a előírja, hogy a költségvetési szerv a tervezett meghaladó többletbevételéhez az irányító szervi engedélyét, valamint az államháztartásért felelős miniszter engedélyét kéri, amelyet a Színház megkapott.

A 2023. évben kérelmezett pénzügyileg teljesült többletbevétel összege ERA kódonként, 1.számú (2023. szeptember 21., PMSZ-1754/2023) kérelem alapján

Bevétel:	40.150.135 Forint
B402 Szolgáltatások ellenértéke:	31.614.280 Forint
B406 Kiszámlázott általános forgalmi adó:	8.525.855 Forint
Kiadás:	40.150.135 Forint
K336 Szakmai tevékenységet segítő szolgáltatás	31.614.280 Forint
K351 Műk.c.előz.felsz.ált.forgalmi adó	8.525.855 Forint

A 2023. évben kérelmezett pénzügyileg teljesült többletbevétel összege ERA kódonként, 2.számú (2023. november 15., PMSZ-2199/2023) kérelem alapján

A várható többletbevétel összege:

Bevétel:	178.625.819 Forint
B402 Szolgáltatások ellenértéke:	157.609.858 Forint
B403 Közvetített szolgáltatások ellenértéke:	4.946 Forint
B406 Kiszámlázott általános forgalmi adó:	18.192.185 Forint
B411 Egyéb működési bevételek:	2.818.830 Forint

Kiadás:	178.625.819 Forint
K1101 Törvény szerinti illetmények, munkabérek	100.000.000 Forint
K1113 Foglalkoztatottak egyéb személyi jut.	35.000.000 Forint
K122 Munkavégzésre irányuló egyéb jut.	5.000.000 Forint
K336 Szakmai tevékenységet segítő szolgáltatás	30.414.031 Forint
K351 Műk.c.előz.felsz.ált.forgalmi adó	8.211.788 Forint

A 2023. évben kérelmezett pénzügyileg teljesült többletbevétel összege ERA kódonként, 3.számú (2023. december 14., PMSZ-2408/2023) kérelem alapján

A várható többletbevétel összege:

Bevétel:	156.432.762 Forint
B402 Szolgáltatások ellenértéke:	116.810.285 Forint
B403 Közvetített szolgáltatások ellenértéke:	10.161 Forint
B406 Kiszámlázott általános forgalmi adó:	23.634.824 Forint
B407 Általános forgalmi adó visszatérítés:	15.838.000 Forint
B411 Egyéb működési bevételek:	139.492 Forint

Kiadás:	156.432.762 Forint
K1101 Törvény szerinti illetmények, munkabérek	8.000.000 Forint
K1113 Foglalkoztatottak egyéb személyi jut.	7.000.000 Forint
K122 Munkavégzésre irányuló egyéb jut.	7.000.000 Forint
K1106 jubileumi jutalom	8.000.000 Forint
K2 Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó	5.000.000 Forint
K336 Szakmai tevékenységet segítő szolgáltatás	95.616.348 Forint
K351 Műk.c.előz.felsz.ált.forgalmi adó	25.816.414 Forint

A 2023. évben kérelmezett várható többletbevétel összege ERA kódonként, 4.számú (2023. december 19., PMSZ-2451/2023) kérelem alapján

A várható többletbevétel összege:

Bevétel:	110.000.000 Forint
B402 Szolgáltatások ellenértéke:	86.614.173 Forint
B406 Kiszámlázott általános forgalmi adó:	23.385.827 Forint

Kiadás:	110.000.000 Forint
K311 Szakmai anyagok beszerzése	5.000.000 Forint
K334 Karbantartás, kisjavítás szolgáltatás	5.000.000 Forint
K336 Szakmai tevékenységet segítő szolgáltatás	61.614.173 Forint
K337 Egyéb szolgáltatások	15.000.000 Forint

K351 Műk.c.elöz.felsz.ált.forgalmi adó

23.385.827 Forint

A 2023. évben költségvetési egyensúly megtartásának biztosítása érdekében kapott többletforrás:

Támogatás: 170.976.757 Forint
B816 Szolgáltatások ellenértéke: 170.976.757 Forint

Kiadás: 170.976.757 Forint
K3312 Gázenergia szolgáltatás 170.976.757 Forint

- Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. tv. 30. §-ának (4) bekezdése, illetve ennek végrehajtási rendelete, az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 30.§-a /3/ bekezdése vonatkozik a működési bevétel csökkentésére.

A 2023. év során realizálódott működési bevétel csökkentésének összege:

Bevétel: - 21.745.514 forint
B402 Szolgáltatások ellenértéke - 16.784.143 forint
B406 Kiszámlázott általános forgalmi adó: -4.961.371 forint

Kiadás: - 67.076.857 forint
K337 Egyéb szolgáltatások: - 16.784.143 forint
K351 Szakmai tevékenységet segítő szolgáltatás ÁFA: -4.961.371 forint

- Előadó-művészeti szervezetek támogatása kapcsán kötött Kulturális és Innovációs Minisztérium / Nemzeti Kulturális Támogatáskezelő / támogatói okirat alapján (pályázati azonosító: EMT-E-23-0521) a Színház 60.000.000 Ft többlettámogatásban részesült pályázati úton kazánblokkok cseréjére és napelem telepítésre:

A többletbevétel összege:

Támogatás: 60.000.000 Forint
B816 Szolgáltatások ellenértéke: 60.000.000 Forint

Kiadás: 60.000.000 forint
K64 Egyéb gépek, berendezések: 60.000.000 Forint

- Előadó-művészeti szervezetek támogatása kapcsán kötött Kulturális és Innovációs Minisztérium / Nemzeti Kulturális Támogatáskezelő / támogatói okirat alapján (pályázati azonosító: EMT-E-23-0524) a Színház 6.000.000 Ft többlettámogatásban részesült pályázati úton Békés Pál: A kétbalkezes varázsló bemutatójára:

A többletbevétel összege:

Támogatás:	6.000.000 Forint
B816 Szolgáltatások ellenértéke:	6.000.000 Forint

Kiadás:	6.000.000 forint
K64 Egyéb gépek, berendezések:	6.000.000 Forint

A pályázatban vállalt előadás megrendezésére nem került sor, ezért a kapott támogatást vissza kellett fizetni 2024. évben.

- Előadó-művészeti szervezetek támogatása kapcsán kötött Kulturális és Innovációs Minisztérium / Nemzeti Kulturális Támogatáskezelő / támogatói okirat alapján (pályázati azonosító: EMT-E-23-0525) a Színház 5.000.000 Ft többlettámogatásban részesült pályázati úton Deres Péter, Kolostori Gábor, Pál Tibor: Varázsmese című előadás bemutatójára:

A többletbevétel összege:

Támogatás:	5.000.000 Forint
B816 Szolgáltatások ellenértéke:	5.000.000 Forint

Kiadás:	5.000.000 forint
K64 Egyéb gépek, berendezések:	5.000.000 Forint

Intézményi hatáskörben:

Intézményünk a 2023. évi dologi kiadásait a tervezettől eltérően és csak részben tudta teljesíteni az eredeti előirányzatból, emiatt a személyi juttatások előirányzatról hajtottunk végre átcsoportosításokat az év folyamán a kiszervezett tevékenységek fedezetének biztosítása érdekében.

Kiadási oldalon összesítve:

személyi juttatások:	-263.514.832 Ft
dologi kiadások:	+263.514.832 Ft

Beruházási költségek fedezetét a dologi kiadások előirányzat átcsoportosításával biztosítottuk.

dologi kiadások	-59.802.320 Ft
beruházás	+59.802.320 Ft

A veszélyhelyzettel összefüggő 613/2022 (XII. 29.) Korm. rendelet szerinti befizetési kötelezettség teljesítéséhez szükséges előirányzat átcsoportosítást a dologi kiadások terhére hajtottuk végre.

dologi kiadások	-79.400.000 Ft
egyéb működési célú kiadás	+79.400.000 Ft

Bevételi oldalon összesítve:

- Nemzeti Kulturális Alap terhére biztosított, vissza nem térítendő támogatás sikeres pályázata:

Ezerarcú komplex színházi nevelési előadás létrehozása: pályázati azonosító:

108104/814

Bevétel:

500.000 forint

B16 Működési célú támogatás	500.000 forint
Kiadás:	500.000 forint
K336 Szakmai tevékenységet segítő szolgáltatás	500.000 forint

Európai Színházi Konvenció (ETC) nemzetközi szakmai szervezet 2024. évi tagdíjának biztosítására: pályázati azonosító: 108114/36

Bevétel:	2.070.145 forint
B16 Működési célú támogatás	2.070.145 forint
Kiadás:	2.070.145 forint
K336 Szakmai tevékenységet segítő szolgáltatás	2.070.145 forint

Pass Andrea: Kő, papír, olló című színházi nevelési előadások megvalósítására: pályázati azonosító: 108104/00749

Bevétel:	700.000 Ft
B16 Működési célú támogatás	700.000 Ft
Kiadás:	700.000 Ft
K336 Szakmai tevékenységet segítő szolgáltatás	700.000 Ft

A NAV által utalt felajánlott SZJA 1% összege:

Bevétel:	40.064 Ft
egyéb működési célú támogatás ÁH. belülről:	40.064 Ft
Kiadás:	40.064 Ft
dologi kiadások:	40.064 Ft

A jegyfelajánlásból származó bevétel összege:

Bevétel:	36.053 Ft
egyéb működési célú átvett pénzeszköz	36.053 Ft
Kiadás:	36.053 Ft
dologi kiadások:	36.053 Ft

Saját hatáskörben a MÁK felé 93 előirányzat módosítást kezdeményeztünk.

b) konkrét, meghatározott feladatokra a Kormánytól, a tárcától, illetve más fejezettől kapott előirányzatok felhasználása, és ezek kapcsán adódó esetleges maradványok nagysága és okai

Közüzemi díjak árváltozásából adódó többletkiadások fedezetére a 1066/2023. (III. 8.) Korm. rendelet alapján 142.687.541 Ft, a 1264/2023. (VII. 6.) Korm. rendeletben foglaltak alapján 329.741.564 Ft többlettámogatást kapott intézményünk. Az energiaár-növekedésből eredő kompenzáció fel nem használt összegét 227.903.528 Ft, kötelezettségvállalással nem terhelt maradványként kellett kimutatnia a 2023. évi beszámolóban, és azt 2024. évben a Központi Maradványelszámolási Alap terhére befizetni. Az energiaár kompenzációs támogatás terhére nem lehetett elszámolni az energetikai korszerűsítési beruházásokra fordított mintegy 200 milli Ft-ot, csupán az energia fogyasztással összefüggő kiadások kerülhettek be a támogatás elszámolásába. 2023. év végén intézményünk részére nyújtott mintegy 170 millió Ft támogatás tette lehetővé az energiaár növekedés kompenzációra kapott összeg el nem számolható részének visszafizetését.

c) az előirányzatok évközi változása, tényleges teljesítést befolyásoló főbb tényezők

	2022 Teljesítés	2022 módosított előirányzat	2023 Teljesítés	2023 módosított előirányzat
Személyi juttatások	1.085.506.896	1.085.506.896	1.190.912.515	1.190.912.515
Szocho	150.611.309	150.611.309	147.033.571	147.033.571

A Lázár Ervin Program előadásainak biztosítása, valamint a műsorpolitikához való rugalmasság megteremtése okán, saját ensemble (csoportos közreműködői) rendszer kialakítása történt meg a külsős közreműködők megbízása helyett. Ezen intézkedés okozta létszám növekedés hatása megmutatkozik a személyi juttatások kifizetési összegeiben is.

Fenntartási kiadásaink az alábbiak szerint alakultak (Nettó)

Fenntartási költségek	2022	2023
gázenergia:	24.453.085 Ft	49.228.378 Ft
villamos energia:	41.394.426 Ft	59.255.474 Ft
víz-, csatorna díjak:	1.294.624 Ft	970.469 Ft
kommunikációs szolgáltatások (telefon, mobil, internet, stb.)	22.968.811 Ft	24.347.246 Ft
bérleti díjak:	41.752.206 Ft	68.550.466 Ft

A dologi kiadásaink alacsony tervezhetősége miatt, csak a személyi juttatások előirányzatáról való átcsoportosítással tudtuk fedezni. Fontos hangsúlyozni azonban, hogy a fenntartási költségeinek fenti táblázatban szereplő értékei kizárólag a 2023. évi teljesítést foglalják magukban. A teljesítésekből kiindulva összességében a 2023. évi kiadások 53,45%-kal haladták meg az előző évi teljesített fenntartási költségeket.

Beruházási kiadások /bruttó/:

2023.évben az összes beruházási kiadás: 319.302.320 forint

3.) Az intézményi bevételek alakulása

a) intézményi bevételek alakulása, azok mértékét befolyásoló tényezők ismertetése, túlteljesítés vagy lemaradás okainak bemutatása, az intézet gazdálkodására gyakorolt hatásuk elemzése;

	2022	2023
Az intézmény saját bevétele:	486.652.273 forint	843.809.464 forint
Működési bevételek (B4):	482.923.143 forint	840.463.202 forint
Működési célú átvett pénzeszközök (B6)	0 forint	36.053 forint

Átvett pénzeszközök (B1):	3.729.130 forint	3.310.209 forint
Felhalmozási bevétel (B5):	0 forint	0 forint

A 2023. évi intézményi saját bevétele 357.157.191 forinttal volt magasabb összegű, mint a 2022. évi saját bevétel.

A realizálódott bevétel összege:

Alaptevékenységünk bevétele a tervekhez képest a következőképpen alakult:

B4 Működési bevétel:	840.463.202 forint
B402 Szolgáltatások ellenértéke:	548.077.815 forint
B403 Közvetített szolgáltatások ellenértéke:	3.707.835 forint
B406 Kiszámlázott általános forgalmi adó:	148.937.320 forint
B407 Általános forgalmi adó visszatérítés:	136.638.000 forint
B409 Más egyéb pénzügyi műveletek bevételei:	85.543 forint
B411 Egyéb működési bevételek	3.016.689 forint

A jegybevételek havonkénti és jogcímenkénti alakulását a következő táblázatokban mutatjuk be:

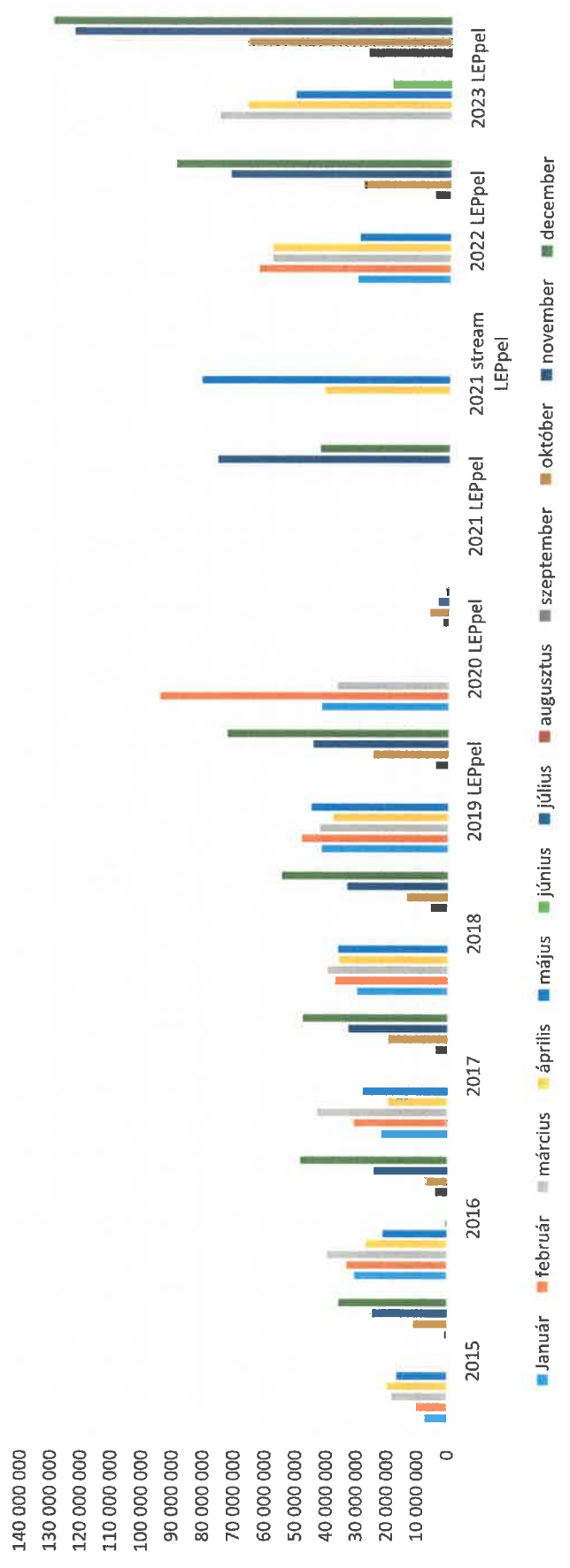

Jegybevételek alakulása a 2023. év folyamán (összehasonlítás)

1. sz. táblázat Bruttó Ft – LEP

	2015	2016	2017	2018	2019 LEP pel	2020 LEP pel	2021 LEP pel	2021 stream LEP pel	2022 LEP pel	2023 LEP pel
Január	7 390 300 Ft	30 787 010 Ft	21 735 933 Ft	30 023 012 Ft	42 093 592 Ft	42 211 606	- Ft	- Ft	30 869 800 Ft	199 500 Ft
február	9 998 870 Ft	33 339 046 Ft	31 165 440 Ft	37 356 181 Ft	48 660 073 Ft	94 752 817	- Ft	- Ft	63 370 700 Ft	0 Ft
március	18 256 190 Ft	39 911 623 Ft	43 329 477 Ft	39 911 623 Ft	42 639 470 Ft	37 001 195	- Ft	- Ft	58 864 700 Ft	76 075 070 Ft
április	19 784 060 Ft	27 036 898 Ft	19 784 060 Ft	36 217 670 Ft	38 347 457 Ft	203 100	- Ft	41 655 203 Ft	58 878 745 Ft	67 327 320 Ft
május	16 734 645 Ft	21 371 365 Ft	27 645 391 Ft	36 455 734 Ft	45 538 763 Ft	17 500 Ft	- Ft	81 456 087 Ft	30 151 540 Ft	51 679 175 Ft
június	0 Ft	915 233 Ft	0 Ft	49 575 Ft	0 Ft	0 Ft	- Ft	- Ft	- Ft	19 348 385 Ft
július	0 Ft	0 Ft	0 Ft	0 Ft	0 Ft	0 Ft	- Ft	- Ft	- Ft	0 Ft
augusztus	0 Ft	0 Ft	0 Ft	0 Ft	0 Ft	0 Ft	- Ft	- Ft	- Ft	0 Ft
szepember	740 153 Ft	3 858 025 Ft	3 876 905 Ft	5 623 370 Ft	4 079 250 Ft	1 809 040 Ft	- Ft	- Ft	4 992 930 Ft	27 520 620 Ft
október	11 255 054 Ft	6 988 953 Ft	19 589 333 Ft	13 744 245 Ft	24 955 016 Ft	6 314 067 Ft	- Ft	- Ft	28 705 535 Ft	67 099 775 Ft
november	24 612 911 Ft	24 113 919 Ft	32 932 076 Ft	33 479 661 Ft	44 978 129 Ft	3 494 580 Ft	76 128 502 Ft	- Ft	72 437 217 Ft	124 112 715 Ft
december	36 033 278 Ft	48 644 435 Ft	48 018 270 Ft	54 851 069 Ft	72 660 780 Ft	1 085 450 Ft	43 038 105 Ft	- Ft	90 196 283 Ft	131 339 275 Ft
Összesen	144 805 461 Ft	236 966 507 Ft	248 076 885 Ft	287 712 140 Ft	363 952 530 Ft	186 889 354 Ft	119 166 607 Ft	123 111 290 Ft	488 467 450 Ft	564 701 835 Ft

JEGYBEVÉTEL ALAKULÁSA 2015 - 2023 LEP

2. sz. táblázat Bruttó Ft – LEP nélkül

	2015	2016	2017	2018	2019 LEP nélkül	2020 LEP nélkül	2021 LEP nélkül	2021 stream LEP nélkül	2022 LEP nélkül	2023 LEP nélkül
január	7 390 300 Ft	30 787 010 Ft	21 735 933 Ft	30 023 012 Ft	42 093 592 Ft	18 644 836 Ft	- Ft	2 916 920 Ft	10 861 000 Ft	199 500 Ft
február	9 998 870 Ft	33 339 046 Ft	31 165 440 Ft	37 356 181 Ft	48 660 073 Ft	50 000 317 Ft	- Ft	3 186 640 Ft	28 452 600 Ft	0 Ft
március	18 256 190 Ft	39 911 623 Ft	43 329 477 Ft	39 911 623 Ft	42 639 470 Ft	15 909 795	- Ft	1 804 000 Ft	18 454 600 Ft	76 075 070 Ft
április	19 784 060 Ft	27 036 898 Ft	19 784 060 Ft	36 217 670 Ft	38 347 457 Ft	203 100 Ft	- Ft	1 407 870 Ft	28 010 745 Ft	67 327 320 Ft
május	16 734 645 Ft	21 371 365 Ft	27 645 391 Ft	36 455 734 Ft	45 538 763 Ft	17 500 Ft	- Ft	961 420 Ft	15 422 140 Ft	51 679 175 Ft
június	0 Ft	915 233 Ft	0 Ft	49 575 Ft	0 Ft	0 Ft	- Ft	511 600 Ft	- Ft	19 348 385,00 Ft
július	0 Ft	0 Ft	0 Ft	0 Ft	0 Ft	0 Ft	- Ft	- Ft	- Ft	- Ft
augusztus	0 Ft	0 Ft	0 Ft	0 Ft	0 Ft	0 Ft	- Ft	- Ft	- Ft	- Ft
szepember	740 153 Ft	3 858 025 Ft	3 876 905 Ft	5 623 370 Ft	4 079 250 Ft	1 809 040 Ft	- Ft	- Ft	4 992 930 Ft	15 344 820 Ft
október	11 255 054 Ft	6 988 953 Ft	19 589 333 Ft	13 744 245 Ft	24 955 016 Ft	6 314 067 Ft	- Ft	- Ft	28 705 535 Ft	58 528 975 Ft
november	24 612 911 Ft	24 113 919 Ft	32 932 076 Ft	33 479 661 Ft	33 652 129 Ft	3 494 580 Ft	12 226 102 Ft	- Ft	72 437 217 Ft	101 032 315 Ft
december	36 033 278 Ft	48 644 435 Ft	48 018 270 Ft	54 851 069 Ft	48 420 280 Ft	1 085 450 Ft	19 161 505 Ft	- Ft	90 196 283 Ft	131 339 275 Ft
Összesen	144 805 461 Ft	236 966 507 Ft	248 076 885 Ft	287 712 140 Ft	328 386 030 Ft	97 478 684 Ft	31 387 607 Ft	10 788 450 Ft	297 533 050 Ft	520 874 835 Ft

A Pesti Magyar Színház 2023. évi jegyértékesítése és látogatottsága

2015 óta folyamatosan azon dolgozunk, hogy az értékesítésünkben a fizető nézőszám és az összes nézőszám között ne legyen jelentős a különbség. Ennek érdekében kidolgoztunk egy rendszert, mely minimalizálja a kiadott tiszteletjegyeket és a kedvezményes jegyeket. Ehhez az is szükséges, hogy jegyáraink megfizethetők legyen célközönségünk – iskolák és családok – számára. Az alábbi táblázat az éves látogatottsági statisztikát mutatja, mely alapján elmondható, hogy igen erős évet zárt a Pesti Magyar Színház.

1. sz. táblázat 2023. évi látogatottság – LEP nélkül

hónap	előadások száma	eladható jegyek	fizető néző	nem fizető néző	összes néző	fizető néző látogatottság	összes néző látogatottság
január	2	68	68	0	68	100,00%	100,00%
február	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%
március	71	19 229	18 486	152	18 638	96,14%	96,93%
április	74	17 196	16 331	136	16 467	94,97%	95,76%
május	76	15 106	12 475	158	12 633	82,58%	83,63%
június	16	5 409	4 234	21	4 255	78,28%	78,67%
július	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%
augusztus	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%
szeptember	16	3 898	2 986	163	3 149	76,60%	80,79%
október	65	14 937	12 377	407	12 784	82,86%	85,59%
november	68	15 861	14 645	473	15 118	92,33%	95,32%
december	73	22 360	20 106	116	20 222	89,92%	90,44%
	461	114 064	101 708	1 626	103 334	89,17%	90,59%

A Pesti Magyar Színház 2023. évben az értékesített előadásai mellett helyet adott a Lázár Ervin Program számára is. A látogatottsága és a jegybevétele ezért kétféle statisztikát is mutat. A Lázár Ervin Program során színházunk 2023. szeptember-október-november hónapokban fogadta az iskolai csoportokat az értékesített előadásai mellett. A programban kijánlott előadásokat hétköznap 11:00 és 15:00 órás kezdéssel játszottuk. A program jegyára a színház értékesített előadásainak jegyáraihoz képest kedvezményesebb volt (3500 Ft/ fő), mely a színház számára kevesebb, azonban biztos és kiszámítható bevételt és nézőszámot jelentett.

2. sz. táblázat 2023. évi látogatottság – LEP

hónap	előadások száma	eladható jegyek	fizető néző	nem fizető néző	összes néző	fizető néző látogatottság	összes néző látogatottság
január	2	68	68	0	68	100,00%	100,00%
február	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%
március	71	19 229	18 486	152	18 638	96,14%	96,93%
április	74	17 196	16 331	136	16 467	94,97%	95,76%
május	76	15 106	12 475	158	12 633	82,58%	83,63%
június	16	5 409	4 234	21	4 255	78,28%	78,67%
július	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%
augusztus	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%
szeptember	24	9 010	7 375	163	7 538	81,85%	83,66%
október	70	18 132	15 217	407	15 624	83,92%	86,17%
november	81	24 168	22 975	473	23 448	95,06%	97,02%
december	73	22 360	20 106	116	20 222	89,92%	90,44%
	487	130 678	117 267	1 626	118 893	89,74%	90,98%

Intézményünk 2023 márciusától piackutatás és konzultációk után bevezette a dinamikus árazás rendszerét, mely lehetővé teszi a kereslet-kínálat függvényében alakuló jegyáremelést.

A dinamikus árazás tesztidőszaka 2023. májusában volt, bevezetésre szeptemberben került. Eddigi tapasztalataink alapján bátran elmondhatjuk, hogy a leghatékonyabban hétvégén, valamint kiemelt ünnepi időszakban hozott a vártnál jóval erősebb jegybevételt. A dinamikus árazás előnye, hogy bármelyik előadásánál, bármilyen időpontnál alkalmazható (elindítható és leállítható).

b) a többletbevételek keletkezésének okai, azok eseti, illetve tartós jellege, mely kiadások finanszírozására fordították;

A többletbevétel kiszámlázott bérleti díjakból /PS Produkció Kft., Kanálgép Kft./, jegybevételekből (saját jegyértékesítés, Interticket Kft. jegyértékesítés, bizományos jegyértékesítésekből), és Általános forgalmi adó visszaigénylésből képződik.

A Színház 2023/2024 évadtól átlagosan bruttó 10 %-os jegyáremelést hajtott végre, valamint bevezette a dinamikus árazást. Az emelésre azért volt szükség, mert az orosz-ukrán háborús konfliktusból eredően megemelkedett fenntartási költségeket kompenzálni kellett, valamint az elrugaszkodó inflációval is fel kellett vennünk a harcot. 2023/2024-as évad első felében bemutatásra került az Ezeregy éjszaka world musical című előadás. A keletkező bevételi többletet a bemutatásra került Ezeregy éjszaka nagyszerű world musical előadásra, és a repertoáron lévő produciók magas színvonalon történő megvalósításához, külföldi és belföldi fellépő művészekkel, alkotókkal, közreműködőkkel kötendő szerződések fedezetére, saját állományban lévő dolgozók, színművészek bérének fedezetére fordította.

(K1101 törvény szerinti illetmények, munkabérek, K1113 Foglalkoztatottak egyéb személyi jut., K122 Munkavégzésre irányuló egyéb jut., K336 szakmai tevékenységet segítő szolgáltatások rovaton, valamint a kapcsolódó működési célú előzetesen felszámított Áfa kiadásain) A várható költségek a produkciók színvonalas megvalósítása érdekében szakmai anyagok beszerzése, egyéb üzemeltetési szolgáltatások és karbantartások elvégzése kapcsán jelentkeznek. (K311 Szakmai anyagok beszerzése, K337 Egyéb szolgáltatások, K334 Karbantartás, kisjavítás).

Ezeregy éjszaka: „Az egyik legismertebb és legcsodálatosabb mese az egész világirodalomban, amelynek színpadi adaptációját Juronics Tamás rendezésében 2023. november 3-tól láthatják az érdeklődők a Pesti Magyar Színházban. Páratlanul gazdag és színes történet szerelemről, hűségről, örök emberi értékekről, de ravaszságról, cselvetésekről, gyarlóságról is. Az izgalmas world musical kezdetén Sahriár király szerelmi bánatban szenved, de elé vezetik Seherezádét, a rabnőt, aki – hogy életét mentse és a királyt felvidítsa – mesélni kezd. Meséiben megelevenedik a varázslatos kelet világa, különleges hőseivel, vicces vagy épp félelmetes figuráival; királyfival, hercegnővel, tolvajjal és gonosz varázslóval, no és persze mindannyiunk kedvencével, a nagy dumás Dzsinnel. Ebben az egzotikus és szórakoztató kalandtörténetben egymást követik a váratlan fordulatok, miközben olyan dalok csendülnek fel, amelyek valószínűleg a következő évek nagy slágerei lesznek Magyarországon. A Pesti Magyar Színház közönsége pedig abban a szerencsés helyzetben van, hogy Budapesten elsőként találkozhatnak ezzel a pompás előadással, a legelső magyar world musicallel.” A produkcióhoz kapcsolódó kifizetések egyéb forrásokból történő átcsoportosítása tette csak lehetővé a magas színvonalú előadás megvalósíthatóságát, azonban ez csak ideiglenes forrást biztosított a felmerült költségekre. A várható további és azt követő költségek fedezetét likviditási szempontból már a többletbevétel képezi.

Általános forgalmi adó: További bevétel növekedést eredményezett az Általános forgalmi adó visszaigénylése, mely kapcsán 2023. évre tervezetten 120.800.000 forint, év végéig még 15.838.000 forint többletbevétel realizálódott.

Lázár Ervin Program: Általános iskolás diák részére tanévenként egyszeri alkalommal ingyenesen biztosítja a színházi, tánc- és cirkuszi előadások, komolyzenei hangversenyek,

illetve az őshonos állatok bemutatóhelyei látogatásának élményét. A programmal összefüggésben további bevétel növekedés keletkezett, nagyságrendileg 43.827.000 Ft.

- c) **bevétel beszédésével összefüggő behajtási problémák, a behajtás érdekében tett intézkedések, a behajthatatlan követelések állománya;**

Bevétel beszédésével összefüggő behajtási probléma nem fordult elő 2023-ban. Kintlévőségeinket folyamatosan figyelemmel kísérjük, és a szabályzatnak megfelelő jogi lépéseket megteszük megszüntetésük érdekében.

- d) **egyéb működési/felhalmozási célú bevételek (kiemelve és értékelve az államháztartáson belüli és kívüli bevételeket)**

Államháztartáson belüli működési célú bevételek

Egyéb működési célú támogatások bevételei államháztartások belülről:

2023. év folyamán összesen 40.064 forint működési célú támogatás érkezett államháztartáson belülről NAV SZJA 1%.

Nemzeti Kulturális Alap terhére biztosított, vissza nem térítendő támogatás sikeres pályázatait:

1. 2024. évi tagsági díj Európai Színházi Konvenció (European Theatre Convencion, ETC) 2.070.145 Ft, pályázati azonosító: 108114/36
2. Ezerarcú komplex színházi nevelési előadás létrehozása 500.000 Ft, pályázati azonosító: 108104/814
3. Kő, papír, olló című színházi nevelési előadás megvalósítása 700.000 Ft, pályázati azonosító: 108104/00749

4.) A maradvány feladatteljesítéssel összefüggő alakulása:

- a) **az alaptevékenység költségvetési maradványának alakulása, a 2022. évi költségvetési maradvány főbb felhasználási jogcímei és a feladatok bemutatása, a szabad költségvetési maradványok Ávr. 150. § (4) bekezdése, illetve a 2022. évi beszámolási időszak óta meghiúsult kötelezettségvállalások miatti szabad maradványok 152. § (2) bekezdése alapján a Központi Maradványelszámolási Alap javára történő befizetéseinek bemutatása;**

A 2022. évben keletkezett előirányzat-maradvány összesen 53.792.089 forint, mely teljes egészében kötelezettségvállalással terhelt maradvány volt.

- b) a vállalkozási tevékenység maradványának alakulása, felhasználási céljai (abból mennyit fordítottak az alaptevékenység finanszírozására, vállalkozási tevékenységet terhelő befizetési kötelezettség teljesítése);

„NÉ” Vállalkozási tevékenységet nem végzünk, így maradvány sem képződött.

- c) a 2023. évben képződött maradvány keletkezésének oka, bemutatása (Feladat-elmaradás, áthúzódó kötelezettségek, bevételi többletek, felhalmozási célú kiadások előirányzata terhére vállalt kötelezettségvállalások bemutatása) összetétele (alap- és vállalkozási tevékenység esetében is), különös tekintettel az Ávr. 150 § (1) bekezdésében előírt kötelezettségvállalással terhelt tételekre, feladatokra.

A kötelezettségvállalással terhelt maradványunk a 2024. évre értékesített jegy- és bérlet bevételekből adódnak, mely jegybevételek a saját jegyértékesítés, Interticket Kft. jegyértékesítése, bizományos jegyértékesítés, stb...).

A keletkező kötelezettségvállalással terhelt maradványt a már bemutatásra került Ezeregy éjszaka nagysikerű world musical előadásra, és a repertoáron lévő produkciók magas színvonalon történő megvalósításához, külföldi és belföldi fellépő művészekkel, alkotókkal, közreműködőkkel, vállalkozókkal kötendő szerződések fedezetére fordítjuk.

Szabad maradványként szerepel a 2023. évi beszámolóban az energiaár-növekedésből eredő kompenzáció fel nem használt összege, 227.903.528 Ft, amelyet 2024. évben a Központi Maradványelszámolási Alap terhére Intézményünk befizetett.

- d) a Központi Maradványelszámolási Alap előirányzatból, a Rezsivédelmi Alap fejezet terhére történő, fejezeten belüli és fejezetek közötti előirányzat-átcsoportosításról, a 2021. évi kötelezettségvállalással terhelt költségvetési maradványok felhasználásáról, valamint a kötelezettségvállalások engedélyezéséről szóló 1261/2023. (VI.29.) Korm. határozat 4. pontja alapján – az Ávr. 152. § (3) bekezdésében biztosított jogkörében – a Kormány által engedélyezett 2021. évi kötelezettségvállalással terhelt, de 2022. december 31. napjáig pénzügyileg nem teljesült költségvetési maradványok felhasználásának bemutatása.

„NÉ” Intézményünknel 2023. évben nem történt 2021. évi kötelezettségvállalással terhelt, de 2022. december 31. napjáig pénzügyileg nem teljesült költségvetési maradvány felhasználása.

5.) Az Európai Uniós forrásból megvalósuló programok, illetve egyéb hazai és nemzetközi programok alakulása:

„NÉ” Intézményünk nem vett részt Európai Uniós pályázaton.

6.) Vagyongazdálkodás, az immateriális javak és tárgyi eszközök, beruházások és felújítások, valamint a sajátos elszámolású tételek állományának alakulása

Megnevezés	Immateriális javak	Ingatlanok és kapcsolódó vagyoni értékű jogok	Gépek, berendezések, felszerelések, járművek	Beruházások és felújítások	Összesen
Tárgyévi nyitó állomány	137.626.558	588.562.144	873.729.752	20.150	1.599.938.604
Immateriális javak beszerzése, nem aktivált beruházások	5.000.000	0	0	266.040.650	271.040.650
Nem aktivált felújítások	0	0	0	0	0
Beruházásokból, felújításokból aktivált érték	0	49.900.000	51.061.650	0	100.961.650
Egyéb növekedés	0	0	18.051.780	0	18.051.780
Összes növekedés	5.000.000	49.900.000	69.113.430	266.040.650	390.054.080
Hiány, selejtezés, megsemmisülés	277.226	0	111.302.886	0	111.580.112
Egyéb csökkenés	0	0	3	100.961.650	100.961.653
Összes csökkenés	277.226	0	111.302.889	100.961.650	212.541.765
Bruttó érték összesen	142.349.332	638.462.144	831.540.293	165.099.150	1.777.450.919
Terv szerinti értékcsökkenés nyitó állománya	90.040.082	203.978.787	646.974.571	0	940.993.440

Terv szerinti értéksökkenés záró állománya	124.853.188	220.151.730	620.237.519	0	965.242.437
Terven felüli értéksökkenés nyitó állománya	0			0	0
Terven felüli értéksökkenés záró állománya	0	0	0	0	0
Értéksökkenés összesen	124.853.188	220.151.730	620.237.519	0	965.242437.
Eszközök nettó értéke	17.496.144	418.310.414	211.302.774	165.099.15	812.208.482

2023. évben a következő beruházások történtek:

Beruházások:

- Tüskevár mozgóképek gyártása, kivitelezése
- Tüskevár - díszlet gyártása, kivitelezés
- Kő,papír,olló díszlet gyártás
- Leporello díszlet gyártás
- Madagaszkár - berendezési tárgyak gyártása
- Dunakanyar hang-és egyéb eszköz beszerzése
- Dunakanyar világítástechnikai eszközök
- Dunakanyar díszlet gyártás
- Ezeregy éjszaka berendezési tárgyak gyártása
- Ezeregy éjszaka díszlet gyártása
- hangosítási eszközök - Oliver
- kazán korszerűsítése
- napelem rendszer kiépítés
- színházterem felújítása Vörösmarty utca 11.
- klíma berendezések korszerűsítése
- nyílászárók, ablakok cseréje
- lézernyomtató
- nyomtató
- laptopok
- monitor
- winchester

- LED reflektorok
- JBL Bar 2.1 (deep bass soundbar)
- elektromos konvektor
- kis értékű tárgyi eszközök üzemeltetés és műszaki feladatok ellátásához

7.) Intézmény tulajdonosi joggyakorlásában lévő gazdálkodó szervezetek, alapítványok

„NÉ” Intézményünknek nincs tulajdonosi részesedése.

8.) A követelések és kötelezettségek állományának alakulása

Követelések:

2023. év vonatkozásában a költségvetési évben esedékes követelések összege: nyitó állomány: 7.039.514 Ft, záró állomány: 362.192 Ft

2023. év vonatkozásában a költségvetési évet követően esedékes követelések összege: nyitó állomány: 114.300 Ft, záró állomány: 3.982.900 Ft

2023. év vonatkozásában a költségvetési év követelés jellegű sajátos elszámolásainak összege: nyitó állomány: 4.506.981 Ft, záró állomány: 5.278.134 Ft

2023. évben a követelések összege: nyitó állomány: 11.660.795 Ft, záró állomány: 9.623.226 Ft

Kötelezettségek:

2023. év vonatkozásában a költségvetési évet követően esedékes kötelezettségek összege: nyitó állomány: 205.945.907 Ft, záró állomány: 260.604.530 Ft

2023. év vonatkozásában a költségvetési év kötelezettség jellegű sajátos elszámolásainak összege: nyitó állomány: 128.053 Ft, záró állomány: 129.600 Ft

2023. évben a kötelezettségek összege: nyitó állomány: 206.073.960 Ft, záró állomány: 260.734.130 Ft

9.) A letéti számla pénzforgalma

„NÉ” Intézményünknek nincs letéti számlája.

10.) Kincstári körön kívüli számla pénzforgalma

A pénztári forgalom csökkentése érdekében lehetőség szerint az OTP Nyrt. által vezetett Kincstári kártyaszámlához tartozó bankkártyát használtunk /4 db/, beszerzésekre, postai kifizetésekre.

A bankkártyák nyitó állománya 2023. évben 211.403 Ft, záró állománya (intézményi kártyafedezeti számla 3.520 Ft, VIP kártya 2.601.089 Ft) mindösszesen 2.604.609 Ft.

11.) Befizetési kötelezettségek éves teljesítése

Befizetési kötelezettségünk kötelezettségvállalással nem terhelt, szabad maradvány tekintetében nem keletkezett.

613/2022 (XII. 29.) kormányhatározat alapján veszélyhelyzettel összefüggő befizetési kötelezettség 79.400.000 Ft.

12.) Devizaszámlák forgalma

„NÉ” Intézményünk nem rendelkezik devizaszámlával

13.) Ellenőrzések bemutatása

Intézményünknel 2023. év során az Állami Számvevőszék tartott pilot ellenőrzést. 2023. október 24-ei keltezésű értesítőnek megfelelően az alábbi ellenőrzést hajtották végre:

Az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény (a továbbiakban: ÁSZ tv.) 1. § (3) és 5. § (6) bekezdései, továbbá 3. § (2a) bekezdése alapján – a mellékelt ellenőrzési programok szerint

➤ „Az államháztartás központi alrendszerébe tartozó költségvetési szerv által teljesített dologi kiadás

szabályszerűségének rapid ellenőrzése”,

➤ „Az államháztartás központi alrendszerébe tartozó költségvetési szerv által teljesített felhalmozási célú kiadás szabályszerűségének rapid ellenőrzése” című ellenőrzéseket.

Intézményünk sikeresen eleget tett a 2023.10.25-2023.10.31 időszakot érintő ellenőrzésnek, amely során intézményünk felé hiányosságot nem tártak fel.

14.) Egyéb az Intézmény által lényegesnek tartott információk

2015 évtől 2024.01.31-ig Zalán János vezette igazgatóként a Színházat. 2023-as pályázaton egy új igazgató, Nagy Viktor kapott lehetőséget. A 2023-as évet záró több száz milliós tartozás állomány nehéz gazdasági helyzetbe hozta az intézményt és ezzel komoly feladat elé állította az új vezetést.

A kiszervezett szolgáltatások révén a Színház 2023 évben nem rendelkezett számos a produkciónkat kiszolgáló szolgáltatásokhoz nélkülözhetetlen saját műszaki eszközzel, úgymint hang- és fénytechnikai berendezések.

Az üzemeltetési és műszaki területen számos munkakör ellátása kiszervezett szolgáltatás keretei között valósult meg, ezzel is növelve a külsős cégek felé az intézmény kitettségét.

Összességében elmondható, hogy 2023 gazdaságilag nehéz év volt, tekintve az ár emelkedések miatti többlet kiadásokat, valamint az energiaár kompenzációra kapott összeg visszafizetési nehézségeit és a jelentős év végi záró tartozás állományt.

Budapest, 2024. május 06.

Nagy Viktor
Igazgató

Szabó Zoltán
Gazdasági igazgató